

ORGANA REXISTINA RIZGARIYA KURDISTAN

rizgari

KÛRDÎSTAN KURTULUŞ ÖRGÛTÛ ORGANI

15

İLON/EYLÜL 88

www.arsivakurdi.org

BAŞ YAZI

Diyarbakır cezaevinden Urfa Kapalı Cezaevine nakledildiklerini yazdıkları yazıdan öğrendiğimiz birkaç PKK'lı,yayın organlarının siyasetimiz ve unsurlarına karşı yürüttüğü karalama ve iftira kampanyasına bir yenisini daha eklediler. Ucuza ve bayağı bir dille,yalanın ustaca biçimlendirildiği saldırılarında cezaevinin geçmişini de istedikleri biçimde yok saymaktadırlar.Bunlara gerek biz gerekse kendi arkadaşları çok iyi tanımaktayız.Uzun uzun cevap yazmaya gerek duymuyoruz.Rızgari'nin yayınladığı "DIYARBAKIR HAPİSHANE RAPORU"nın 1.Cild-2.baskısı da çıktı.3 Cilt içinde tamamlanması düşünülen (ihtimal olarak 4 ciltte tamamlanacaktır) kitabın 2.cildi de yakında piyasaya sürülecektir.Bunun karşısında gösterilen panik de doğaldır.Bu yayın Diyarbakır Cezaevlerinin geçmiş sürecinin en nesnel biçimde ve gerçek bilgilere dayanarak anlatılmaktadır.Detay olaylara bile yer veren kitap birkaç kişinin hazırladığı bir metin değil,birçok siyasi gruptan kişinin cezaevinde yatan ve oranın açılarını çeken insanların ortak yapıtlarıdır.Diyarbakır cezaevini açıklayacak olan bu kitap geleceğe de bırakılacak en doğru siyasi metin olacaktır.

Buraya bir mektup aktaracağız.Bu mektubu Diyarbakır'da uzun süre yatan iki arkadaşımızın saldırı ve iftira karşısında belirledikleri kısa görüşlerinin açıklanması açısından gerekli gördük.

MEKTUP

"Yüreklerini ve kafalarını devrimci mücadeleye koyup,döne döne vuruşan unsurların,burjuva dil ve yöntemlerle karalanmalarına tavırsız kalmak burjuva tavrı onaylamaktır.Bundan dolayı 1979-1985 Diyarbakır Cezaevleri pratiğini gerçekleri ile aktarmak zorunda olduğumuzu bir görev biliyoruz.Bunu her vesile ile yapacağız.Aslında biz,cezaevinde psikolojik baskı altında olan ve ağır cezalara çarptırılmış unsurlara,içinde

bulunulan koşullarda suçlama ve saldırı yapmıyacağız.Bu nedenle kısaca bazı şeyleri belirlemekle yetiniyoruz.

Son günlerde cezaevi pazarının alabildiğince kalabalıklaştığı,yalanlarla oluşturulmuş,demeğözü ve reklama ağırlık veren curnunası içinde olmayacağız.Burjuvazinin önünde panik de göstermeyeceğiz.Urfa cezaevinden gönderilen yazıdan anlaşıldığı kadarıyla,namusun mavzerinde bir tek kuruşun bile olamayan,yıllarca devrimci olmayı bir yana bırakınız,namussuz olmayı bile beceremeyen ve sömürgeci TC'nin erat takımının karşısında adı suçluların tavrı içinde olanlar,hiçbir şeyden haberleri yokmuşçasına direnmeyi kendi bireysel çabalarıyla deforme etmekte dirler.

Biz,hiçbir zaman cezaevi anılarımızı yazarak,cezaevinin siyasal olarak değerlendirilip sulandırılmasından yana olmadık.Ama,görüyoruz ki,gerçekleri çarpıtmak ve cezaevini yorumlanamaz durumda bırakmak gayreti içinde,mektuplarla,anılarla büyük bir yarışa girmişsiniz.Hem de bunu kitlelerin başına kalkarak yaptınız,yapıyorsunuz.Hiçbir devrimci cezaevinde yatması ve işkence görmesiyle kitlelerin başına kalkmaz.Bu tür bir yöntem burjuva anıları yöntemidir.Ve onlar bunu başarı ile yapıyorlar.Biz grup olarak bireysel "kahraman"lar yaratarak değil,işkenceciyi,acıyı,direnmeyi kolektif sorumluluk olarak düşündük ve düşünüyoruz.

Diyarbakır cezaevi ki,özel yöntemlerle ve kasıtlı olarak programlı biçimde militanlarımızı ve halkımızı imhaya yönelik uygulamalarıyla yalnızca devrimciler değil,kaçakçılıktan gelen,sag görüşten gelen,ya da lümpen olanlara bile her türlü işkencenin uygulandığı,bütün yöntemlerin denendiği bir yerdi.Bunu,yazıyı yazarlar da bilmiyor değiller.Orada insanın kişiliğini koruması yetip artıyordu.Idareye muhbir olmayan ve itiraf yapmayan bir kişi,direnmenin en odağında duruyordu.Böyle bir yapıyı sayımizin azlığına rağmen sonuna ka-

dar götürdük.Yalnız PKK'lıları değil,bütün cezaevindekileri korumayı ve kollamayı kendimize şiar edindik.

Bir baş soğanı,bir dilim ekmeği ve herşeyimizi paylaştığımız,günlerce hücrelerinde çile doldurduğumuz anları ne çabuk unutursunuz.Biz,bir sigara için birbirimizle kavga mı ettik? Gizli gizli hücrelerden götürülüp iş mi verdik?Hangi direnişe katılmadık?Her şeye rağmen PKK'yı hangi aşamada korumadık ve desteklemedik.0 gün söylüyorduk,bugünde söylüyoruz:biz PKK'li değildik ve yaptığımız doğru idi,bugünde bu görüşte direniyoruz!0 gün bütün siyasetlere göre ağırlıklı bir nice-lik olan PKK'nın çürümmesini engellemek zorundaydık ve bu cezaevi için gerekli idi.Bunun gerekçeleri detayları ile mutlaka açıklanacaktır..

Devrimcilerin geçmişte olduğu gibi şimdi de hiçbirşeyden kuşkuvarı olmaz.İhanet ve dönemliklerle dolu bir sürecin rasyonelleştirilmesi çabaları,başkalarını iftira,karalama ve zan altına alınması kampanyaları ile kotarılamaz.

Burada önemli bir olayı hatırlatmak istiyoruz:Cezaevinde -33.koğuşt- kendilerini yakarak eylem koyan arkadaşlar PKK'yı ve yöneticilerini protesto etmediler mi?Bu eylemden sonra PKK yöneticileri telaşa düşmediler mi? "ölüp kurtulmaktan başka çare yok" diyenlerin içinde yazıyı yazanlardan biri de vardı.Hani, "abi -şimdi hain olmuşlar- dirimiz birşeye yaramadı bari ölümüz belki birşeye yarar" diyordunuz. Biz mi gerçekleri öğrendik,yoksa siz mi sık sık "abi,gerçekler kafamıza dank etti,bir daha 1 ve 2 nolu'daki gibi hata yapmayacağız,bize yardımcı olun" diyordunuz?..

Cezaevi olgusuna zaman ve mekan koşulları içinde doğru ve gerçekçi olarak bakıldığı zaman,bilince çıkacak olan hiç de sizin anlattıklarınız ile çakışmayacaktır.Biz cezaevi pratiğinin sizlere birşeyler anlattığı kanısındaydık,ne yazık ki, grup çıkarı ve herkesçe bilinen o muhtevaniz -sağdan soldan yamalarla birbirine tutuşturulmuş,söküldüğü zaman hep birlikte göreceğiz- hiçbir değişiklik olmadığı gösteriyor.Ayrıca,burjuvazinin genel olarak Kürdistan hareketine uygulamak

istediği program hedefleri içinde ve onun strateji ve taktikleri doğrultusunda geçici ve günöbirlik başarıları herşeyin üstünde tuttuğunuz bellidir.Ama,yanıldığınızı anlayacaksınız..Böylece bilinci karartarak,hedefi şaşırarak sorunu başka yere çekmeye uğraşıyorsunuz..Bu çok ağır sorumluluklar getirir ve tehlike çanlarını çalar..Bunalımın üretim merkezleri birgün mutlaka yıkılacaktır.

Sayısal olarak elle sayılacak kadar az olan bazı grupların davranış ve direnişlerinin eleştirisi ve özeleştirisi kendi içinde olmak koşuluyla,biz bütün açıklığı ile ortada durmaktayız.Elbet bize saldırınızın bir önemli nedeni var ve guncunmakta da haklısınız..Kendisini "ulusal kurtuluşçu" tek ve vazgeçilmez odak sayanlar,cezaevlerinde direniş denen olgunun sınırlarını nasıl çizecekler bilemeyiz.Ama,bir yazı ile kendinizi rahatlatmış olabilirsiniz.

Siyasetiniz tarafından hazırlanan "o bilinen reklam ve kahramanlık belgeleri" benzeri cezaevi kitabınız da zorla imzalatılarak çıkarıldı.Tamamen yalanlarla doludur.Yazarı olarak görülen kişi bugün hainlikle suçlanmaktadır.Ve "ben yazmadım ancak .... kısmına itiraz ederek biraz değiştirdim" diyordu.Eğer ona imza atsaydı bir namuslu arkadaşımız ve sizinde bildiğiniz M.B.öldürülmezdi.Ama,atmadı ve namuslu olarak öldü..

Bakınız size önemli bir günü hatırlatmak istiyoruz:

Hatırlarsınız 10 Kasım 1981.Hatırladıkça insanı rahatsız eden kötü bir gün...kişiliğimizin,onurumuzun ayaklar altına alındığı gün...Merkezi yayından Yüzbaşı E.Oktay "bugün büyük Ata'nın 43.ölüm yıldönümü,cezaevinde bir tek teslim olmayan sinek bile yok" dediği gündü.Askeri siyah montların resmen PKK'lılar tarafından giyildiği zamanlardı ve böylece TTE için de gerekli zemin oluşmuştu.Özcesi ihanet ve itiraflarla dolu bir sürecin parsasını toplamaya gayret etmeyiniz,altında kalırsınız ve kalacaksınız.Alışılmış olan yapınızla "onlar birkaç serseri,kusura bakmayın,bizi bağlamaz" deyip geçeceksiniz..10 Kasım günü PKK'nın bizzat merkez kadrosundan

K.P. "M.Kemal'in Ey Türk Gençliğini" M.H.D. "Tarihte Türkler" in durumunu anlatan bir yazıyı G.A.bir "Şiir"i,M.S.B. Mustafa Kemal'in "Samsun'a çıkış şiir"ini,Korsan Ömer bağıra bağıra "İstiklal Marşı"nın 10 kütasını" okumadılar mı.Bizim Bizim arkadaşlarımızdan M.K.ve R.A. Atatürk'ün heykeli yanında 10 dakika esas duruşta dikilmediler mi?Daha neler neler olmadı mı?niçin bunları yazmıyorsunuz?0 gün put gibi esas duruşta binlerce insan hep bir ağızdan Yüzbaşının tek-milli ile toptan "İstiklal Marşı"nı okumadı mı?Dinlemedik mi? Evet zor ve baskının,işkencenin altında bunları kınamak değil,gerekirse savunuruzda.Ama,sizin gibi yapmayız..Çünkü bütün bunlar kaba kuvvetle,en çirkin yöntemlerle,baskı ve işkence ile yapıldı...

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi'nin en geniş zeminde ve bütün siyasal güçleri içine alacak ciddi birliktenliklere ihtiyacı vardır.Ve şunu bilmelisiniz;Kürdistan İhtilali kit-lelerin ayaklanması ve yönlendirilmesiyle gerçekleşecektir. Askeri eylem adına ve zorunlu askerlik yasası,vergileendirme vb.gibi ne idüğü belirsiz yaptıklarınızla,kitlelerin mücadelede soyutlanması ya da karşı-devrımıci bir çizgiye itilmeleri üzerinde ciddiyetle durmalısınız..Eğer daha önceki yenilgi dönemleriniz gibi bir daha tökezlerseniz,o "yalvarma yöntemleri"niz inanınız bu kez hiç sökmeyecektir..

Şuraya gelmek istiyoruz;5.000 PKK'linin savunmasını üzerine alan avukat'a nasıl "İngiliz ajanı" diyorsanız,bu ne kadar yalan ve soyutsa ve kendiz tabanınızı bile ikna etmiyor-sa,arkadaşlarımızı yönelttiğiniz suçlamalarda o kadar yalan ve souyttur.Bu bir korkunun eseridir.Gelecek kuşaklara ciddi ve bilimsel yöntemlerle bilgi aktarmayı deneyiniz,hiç kuşkunuz olmasın bu namuslu olmanın gereklerinden biridir.Biz bu-nu yapacağız..Aksini yaparsanız o'da adı ile anılır..

Unutmamalısınız,Diyarbakır Cezaevinde grup olarak -Ki siz çoktan çok itiraf olacaksınız,bu doğaldır diyorsunuz- çözülen,dökülen ve sahifeler dolusu itiraflarda bulunan;ispiyoncu üreten hemen hemen tek hareket PKK idi.Bunu inkar edemezsiniz.

Evet direnen yanıyla ve itiraflarını geri alanıyla ve kendi kişiliğini koruyanla da bir varlık olduğunuz açıktı.0 övün-düğünüz yazılı savunma hakkı verildikten sonraki savunmalarınızın zaman içinde,birbirini tamamen dışlayan belirlemelerle dolu olduğu görülecektir.Ki,savunmalar izin ve icazetle yapılyordu.Idarenin istediği savunmalar gönderiliyordu ve cezaevindeki tüm işkence ve uygulamalar savunmalardan çıkarılıyordu.Bunu böyle yapmadınız mı?Biz yine de,savunma hakkının ve yapılan savunmaları herşeye rağmen kutsal sayar ve sahipleniriz.Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi'nin her değerine sahip çıktığımız gibi.Evet,böyle değerlere sahip çıkarız...

Mutlaka namuslu olmak gerekir,bu direnmeye de gölge düşürmez..

36.koğuştta zorla ve işkence ile arkadaşlara yedirilen cirdanları 35.koğuştta gönüllü olarak yakalayanlar kimlerdi?Bunun nedenini bilmiyor muydunuz?0 günkü koşullar oydu..Ve bu tür şeylere hangi arkadaşımızın karşı çıktığını siz daha iyi bilirsiniz. 25.koğuştta da sizin arkadaşlarınız vardı,kimin direnişi kırıldığını biliyorlardı,neden iftira ediyorsunuz? Orada dayacağı yiyen de bizdik.Ve bizimle omuz omuza olan sizin arkadaşlarınızdan öğrenebilirsiniz.Jurnalci de PKK'liy-di..

Cezaevi insan hafızasını zayıflatabilir,sizin de hafızanız zayıflamış olacak ki, -bazılarının zayıflamaz,bilerek her zaman bu yöntemleri uygularlar- Eylül 83 direnişinde "Yaşasın PKK" sloganına hemen hemen hiç kimse sahip çıkmadı ve "biz insanız,insanca yaşamak istiyoruz,kahrolsun işkence" sloganı sahiplenildi...Cop sokulanlarla sokulmayanlar,insanca yaşamak isteyenlerle istemeyenler ayrımı bizi ayağa kaldırdı ve biraz olsun idareye karşı koyma birliğine getirdi. Orada da yanlış taktiklerle ve bilerek cezaevini,önceden de olduğu gibi,yenilgiye götürüyordunuz.Bütün bunlara,sizin de içinde bulunduğunuz grup tanıktır.Ayrıca biz burada direnişlerin oluş ve sonuçlarını değerlendirmeyeceğiz,bu ayrı bir sorundur...

Sonuç olarak şunu da ekleyelim; 4 Ocak direnişinde Tek Tip Elbise'ye karşı direnen güçleri tekrar değerlendirin. Spor salonunda kimin isteyerek soyunduğunu tekrar inceleyin. İftira etmeyin, ayrıca kınanacak birşey de değildir. Sizin TTE'ye muhtevada karşı olmadığınız hemen ortaya çıktı. TTE giyilmesi kabul edildikten hemen sonra, büyük bir özenle onları düzelterek, özel biçim vererek ve Yüzbaşı Abdullah'ın arkadaşımıza gösterip "bak nasıl da giyorlar, sanki kot elbise gibi -çamaşır suyu ile yıkanarak-" dediğini unutmadık.. Bunu yapan da sizlerdiniz, üzerine arkadaşlarımızla az mı tartıştınız.. Ayrıca, hangi koşu idareye zorluk çıkarmadan TTE giydi, bu da biliniyor ve bunun başında da 35. koşu geliyordu. Ve sizin arkadaşınızın bir sigara için bunu nasıl yaptığını da biliyoruz.. İdareye bizi satan arkadaşınızı sonradan tecrit ettiniz mi?

niz mi?

Yalan yanlış ve uydurma bilgilerle halka bilgi aktaranlar, -içinizden biri, o kendisini iyi bilir, 4 Ocak direnişinde suçladığınız arkadaşlarımızdan biri tarafından suç üstü yakalanınca "yalan siyasette bir araçtır abi" deyip geçiştirmemiş miydi?- onları bu bilgilerle yönlendirenler, denizcilerle yanlış haritalar düzenleyen coğrafyacılara kadar suçludurlar.."

Çezaevlerine de göndereceğimiz bu mektubumuzu yayınlamanızı istiyoruz. Selamlar.

25.09.1988

.....
(imza)

.....
(imza)

K.U.K.C. (Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi)

SIYASİ PROGRAM
TASLAĞI (*)

*Yasama-Yürütme-Yargı

- 1- Kürdistan askeri işgalden kurtarılacak, sömürgecilik bütün biçimleri, bütün ilişkileri ve bütün kurumları ile ülkenin kovulacaktır.
- 2- Her türlü emperyalist ilişkiye son verilecek, Kürt halkının iradesi dışında imzalanan tüm gizli anlaşmalar fesh edilecek, bütün yabancı üsler kaldırılacaktır.
- 3- Mücadeleyi sürdüren kitlelerin siyasi iktidarda doğrudan temsil edilebilmesi için, eşit, genel, tek dereceli ve gizli oyla yasama ve yürütme organları seçilecektir.
- 4- Çalışması ve eylemleri ile halkın denetimine açık olan yasama yürütme organları eli ile ülkenin siyasal ve toplumsal yapısı yeniden düzenlenecektir.
- 5- Sömürgecilerin yargı kurumları ve yasaları lağvedilecek, tam demokratik ve bağımsız yargı organları halk tarafından oluşturulacaktır.
- 6- Yerel yönetim organlarının seçimi ve denetimi halka

(Bir önceki sayıdan devam)

devredilecektir. Halk kendi yöneticisini seçecek ve gerektiği zaman onu geri alabilecektir.

7- 18 yaşını bitiren her Kürdistanlıya seçme ve 21 yaşını bitiren her Kürdistanlıya seçilme hakkı verilecektir.

8- Ülkenin ve devrimin savunması, mücadeleyi zafere ulaştırma silahlı halk yığınlarının iradesini temsil eden Devrim Konseyi tarafından üstlenilecektir.

9- Kişinin ve konutun dokunulmazlığı devlet güvencesi altında yasallaştırılacaktır.

10- Irk, cins, din ve dil ayrımı yasaklanacaktır.

11- Düşünce ve kanaat özgürlüğüne sınır konulmayacak, devrimin çıkarlarına karşı olmayan örgütlenmelere yasak getirilmeyecektir.

*Emekçi Halkın Hakları

12- Ulusun çıkarlarına uygun yasalar hazırlanacaktır.

13- Çalışma saati hiçbir biçimde 8 saatten daha fazla ol-

mayacaktır.Elverişli olmayan işyerlerinde çalışma saati kısaltılacaktır.

14- Eşit işe eşit ücret verilecektir.

15- Her çalışana emeğinin karşılığı ödenecektir.

16- Köylülere köy kooperatiflerinde,işçilere sendikalarda örgütlenme hakkı ve imkanı tanınacak;bu haklar işçi ve köylü temsilcileri tarafından denetlenerek güvence altına alınacaktır.

17- Toplu sözleşme ve grev hakkı yasalaşacak,lokavt yasaklanacaktır.

18- Çocuk emeğinin sömürüsüne hiçbir biçimde izin verilmeyecektir.

19- Tüm çalışanlara emeklilik ve sigorta hakkı tanınacaktır.

20- Çalışamaz durumda olanlara devlet yardımı yapılacak,yaşlılar,sakatlar,dul ve yetimlerin bakımını devlet üstlenecektir.

*Ekonomi

21- Emperyalistlere ve sömürgecilere ait tüm kurumlara,iş yerlerine ve diğer mal varlıklarına el konulacaktır.

22- Karşı devrimci Kürt egemen sınıflarının işyerleri ve toprakları devletleştirilecektir.

23- Bankalar,sigortalar,demir yolları,posta idaresi,radio ve televizyon kurumu,ağır sanayi kuruluşları,petrol kuyuları ve işletmeleri devletleştirilecektir.

24- Dış ticaret devletleştirilecektir.

25- Ormanlar,göl ve akarsular,meden ve petrol yatakları devletleştirilecektir.

26- Devletleştirilen her kurum ve kaynak,kamu yararına ve emekçi halkın çıkarlarına uygun biçimde örgütlenilecektir

27- Yerli sermayenin emekçi halkın çıkarlarına uygun olarak gelişmesi ve üretkenliği sağlanacaktır.

28- Dış sermayenin,ülkenin ve emekçi halkın çıkarlarına ters hiç bir girişimine izin verilmeyecektir.

29- Küçük üretim üzerindeki baskılar ortadan kaldırılacak,

kooperatifçilik teşvik edilecektir.

*Sağlık

30- Sağlık sektörü devletin korumasına alınacaktır.

31- Tüm sağlık hizmetleri ücretsiz olacaktır.

32- İnsan sağlığının sömürüsüne izin verilmeyecektir.

33- İlaç ve tıbbi malzeme ihtiyacı devlet tarafından karşılanacaktır.

34- Doğum politikası tümü ile insanın kendisini üretme faaliyetleri olarak devlet güvencesine alınacaktır.

*Toprak Devrimi-Tarım ve Hayvancılık

35- Büyük toprak mülkiyeti kaldırılacaktır.

36- İhtiyacı olan her Kürdistanlıya ihtiyacı kadar toprak ve bunu işleyecek araç-gereç verilecektir.Kırsal alanda artan emek gücü sanayie yönettirecektir.

37- Kürdistan köylüsünün sömürgeci devlete,karşıdevrimci toprak ağalarına,aracı ve tefecilere olan tüm borçları ilga edilecektir.

38- Sömürgecilere ait çiftlikler ve diğer kurumlara,işbirlikçilerin devletleştirilen toprakları ile hazine ve vakıf malları üzerinde örnek çiftlikler kurularak,kollektif üretim teşvik edilecektir.

39- Mer'a ve çayırlar üzerindeki tüm özel mülkiyet hakları lağvedilecek;bu alanlar emekçi halkın emrine verilecektir.

40- Hayvan üretimi ile hayvansal ürün üretiminin verimliliğinin artması için gerekli tüm şartlar ve imkanlar hazırlanacaktır.

*Dil-Kültür-Eğitim

41- Kürt dili resmi dil haline getirilecektir.

42- Kürt kültürü önündeki tüm engeller kaldırılacaktır.

43- Herkese yeteneklerini geliştirme imkanı verilecek;el sanatları korunup güçlendirilecektir.

44- Temel eğitim zorunlu ve ücretsiz olacaktır.

45- Tüm halkın okur-yazar olması sağlanacaktır.

46- Tahrip edilen tarihi eserler onarılacak,emperyalist ve

sömürgeciler tarafından çalınanların,iadesine çalışılacaktır

*Azınlıklar-Etnik Gruplar

47- Tüm azınlıklara ve etnik gruplara tam hak eşitliği verilecektir.

48- Azınlıklar ve etnik grupların dil ve kültürleri üzerinde hiçbir baskı ve yasak bulundurulmayacaktır.

49- Demokratik Kürdistan toplumunun tüm haklarından azınlıklar ve etnik gruplar eşit düzeyde yararlanacaklardır.

*Din ve İnanç

50- Din ve devlet işleri birbirinden ayrılacaktır.

51- İnanç ve ibadet özgürlüğüne hiçbir yasak konulmayacaktır.Kimseye inançlarından ötürü baskı yapılmayacak,ibadetine karışılmayacak,dinsel kurumlar ve ibadethaneler korunacaktır.

52- Kitleler üzerinde dinsel nüfuz uygulayanlara izin verilmeyecek,dinin siyaset ve ticarete bulaştırılması yasaklanacaktır.

*Kadınlar

53- Kadının siyasal,sosyal ve kültürel hayatta eşit haklarla yerini alması sağlanacaktır.

54- Fuhuş yasaklanacaktır.

55- Çağdışı gelenek ve kurumlar kaldırılacaktır.

56- Çalışan kadının doğum öncesi ve sonrası devlet güvenmesine alınacak,çocukların sağlıklı büyümesi ve beslenmesi sağlanacaktır.

57- Kreşler ve diğer bakım evleri ücretsiz olacaktır.

58- Ülkenin geleceği demek olan gençliğin gelişmesi önündeki tüm engeller kaldırılacaktır.

59- Herkese eğitimde fırsat hakkı tanınacaktır,imtiyazlar kaldırılacaktır.

60- Kültürel ve sportif faaliyetlerin alt yapısı devlet tarafından hazırlanacak,denetim gençlik örgütlerinin eline

verilecektir.

*Konut

61- Konut politikası ülke düzeyinde devlet tarafından yürütülecektir.

62- Evsiz bir tek yurttaş bile kalmayacaktır.

63- Ev kiralari,aylık gelirin %10'ndan fazla olmayacaktır.

*Dış Politika

64- Bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinde hiçbir bağımlılık ilişkisine izin verilmeyecektir.

65- Emekçi halkın çıkarları ile çatışan hiçbir ilişki ve ittifak yapılmayacaktır.

66- Tüm uluslararası ve devletlerarası ilişkilerde,iç işlerine müdahale etmeme prensibine göre ilişkiler kurulacaktır.

*İttifaklar Politikası

67- Her parçadaki ezen ulus(lar) devrimci,demokrat ve komünist hareketleri ile ilişki ve ittifaklar kurulacak,geliştirilecek ve güçlendirilecektir.

68- Dünya düzeyinde barış güçleriyle ortak mücadele içinde olunacaktır.

69- Dünya işçi sınıfı ve ulusal kurtuluş hareketleri ile sıkı bir dayanışma içinde olunacaktır.

Bu siyasal güçlerle program hedefleri içinde her türlü iş ve güç birliği yapılacaktır.

Yaşasın Ülkemizin bağımsızlığı

Yaşasın ulusumuzun özgürlüğü

-BITTİ-

(*) İki sayıda vermiş olduğumuz,K.U.K.C.siyasi Program taslağı ile ilgili öneri ve eleştirilerinizi bekliyoruz.

KISA BİR AÇIKLAMA

TKP/ML ile Partimiz arasında iş ve Eylem Birliği'ne dayalı protokol'ün dondurma kararını, TKP/ML tek tarafı olarak açıkladı. Daha sonraki gelişme ve gerekçelerini yeri geldikçe Partimizin de görüşlerini vererek tartışacağız.

Sürecimizin başından beri ciddi birlik ve ittifakları savunmaktayız. Gerek K.U.K.M.'nin ittifakları açısından, gerek Türkiye'de demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin ittifakları açısından önemle üzerinde durmaktayız. Bu tür birliklerin ve ittifakların gelişip güçlenmesi ve yerli yerine oturtulması için gerekli çabalardan hiçbir dönem de vazgeçmeyeceğiz.

İyi bir örnek teşkil eden iş ve Eylem Birliği protokolü'nü, üyelerimizin bilgilenmesi açısından yayınlamayı gerekli gördük.

İŞ VE EYLEM BİRLİĞİ PROTOKOL'Ü*

Biz TKP/ML ve RIZGARI örgütleri olarak aramızdaki ilişkilerin belli bir düzeye getirilmesi ve ilkelere bağlanması konusunda, uzun zamandan beri sürdürdüğümüz ikili görüşmeleri sonuçlandırmış bulunuyoruz.

İkili tartışmalarda iki örgüt tarafından gerçekleştirilen birlik iş ve Eylem Birliği olarak somutlaştırılmıştır. Bu birlik devrimci mücadelenin gelişmesine hizmet edecek ve diğer devrimci, demokrat ve yurtsever güçlerle gerçekleştirilecek iş ve Eylem Birliğine ışık tutacaktır. Aşağıda kapsamını, muhtevasını, hedeflerini ve görevlerinin neler olduğunu tayin eden ilkelerini sıralayacağımız bu Eylem Birliği, daha ileri ittifakların koşullarının yaratılmasında bir halkadır.

Belli hedefler ve somut bazı işlerin gerçekleştirilmesi amacı ile yapılan anlaşmayı ifade eden eylem birliğimizin ilkeleri şunlardır:

1-Örgütlerimiz, bu iş ve eylem birliğini, emperyalizme, faşizme, sömürgeciliğe, feodalizme, her türden milli baskı ve eşitsizliklere karşı mücadele zemini üzerinde yükseltmektedir.

2-Örgütlerimiz sözkonusu hedeflere karşı mücadelede, sivil mücadelenin canalıcı önemine dikkat çekmekte, işgalci Türk Devletine ve emperyalizme karşı mücadelede bu biçimi temel almaktadırlar.

3-Bu ilişki ve davranış somut bir iş ve eylem birliğini içermektedir.

4-Örgütlerin komünist anlayışlarındaki azami programları saklı kalmak üzere, asgari program hedefleri içinde, uzun vadede bir birliktenliğin oluşturulabileceği.

5-Örgütlerimiz arasındaki ideolojik ve siyasi farklılıklarının bilincindeyiz. Ancak, bu ayrılıklar gerçekleştirdiğimiz iş ve eylem birliği çerçevesindeki hiç bir çalışma ve iş'de dayatılmayacaktır.

5-Tesbit edilen iş ve eylem birliği ilkeleri temelinde çalışmalar yürütülürken her örgütün bağımsız siyasi çizgisi-ne ve bu doğrultudaki faaliyetlerine saygılı olunacak,eğitim temelinde,siyasi-ideolojik mücadele yolu ile ele alınıp tartışılacaktır.

Bizim aramızda olduğu gibi diğer devrimci-demokrat güç-lerle de olan ayrılıklarda,bu çelişkilerin,ele alınmasında ve çözümünde benimsediğimiz yol,siyasi ve ideolojik mücade-ledir.Tersi davranışlara,halk içerisinde çelişkilerin çözü-münde şiddete başvurulmasına kesinlikle karşıyız.

7-Kürt ulusunun bütün hakları gaspedilmiş,dili yasaklan-mış,siyasi,sosyal,kültürel gelişmesi zincire vurulmuştur.

8-Aramızdaki iş ve eylem birliği bu konuda;

a-Kürt ulusu üzerindeki her türden baskının ortadan kaldırılması,

b-Kürt Ulusunun Kendi Kaderinin Kendisinin özgürce tay-in etmesi koşullarının yaratılmasını,

c-Kürdistan'ın askeri işgalden arındırılması,

d-Kürt ulusunun diğer uluslarla tam hak eşitliğini sa-vunur,her türlü ulusal baskı ve eşitsizliğe karşı çıkar; Kürt ve Türk halklarının kardeşliğinin ve devrimci da-yanışmasının mücadelesini verir.

9-Bu İş ve Eylem Birliği içindeki her örgüt,kendi bağım-sız siyasi çizgisi ve programlarının öngördüğü platformlar üzerinde,diger güçlerle çeşitli ittifaklara girebilir.

10-Ülkede ve bölgede ortak (....) ve uygulanması,siyasal,askeri,demokratik bir yapının ortak ve ilkelî yanlarının bel-irtilerek uygulama safhasına geçilmesi.

11-Bu eylem birliğindeki tüm kararlar ittifakla alınır.

12-Bu birlik bölgede ve ülkede yanlış eğilimlerle mücadele eder.

13-Rızgari'nin Kürdistan'da Ulusal Kurtuluş Cephesi ile ilgili olarak bazı örgütlerle atacağı adımlarda TKP/ML'nin iş ve eylem birliği konumu,sözkonusu cephe düzeyinde de devam ettirilecektir.

14-Bu eylem birliği karşılıklı rıza ve ilkelerle kaldırılabil-ir.

Yukarıdaki ilkelerle ele alınan bu eylem birliğinin somut olarak aşağıdaki konularda şimdilik hayata geçirdiği ve ge-nişletilmesi gerektiği saptanmıştır.

a-Ülkede ve Orta-Doğu'da somut işbirliği,

b-Avrupa'da işbirliği,

c-Demokrasi anlayışımızın bir gereği olarak her iki örgüte ve dışındaki örgütlere yapılan fiili saldırılara karşı tavır,

d-Lavrion'da işbirliği,

e-(....) malzemelerin temininde işbirliği,

f-Belli alanlarda ortak olarak saldırılara karşı koyma ve (....),

g-Her türlü teknik yardım,parasal yardım,(....) imkan-larının birlikte kullanılması,

h-Türkiye ve Kuzey-Kürdistan (Türkiye-Kürdistan'ı)'da somut ve ilkelî ortak hareketlerin tesbit edilmesi ve geliştirilmesi.

* * *

Yukarıdaki ilkeler ve somut işbirlikleri konusunda iki ör-gütün yetkili organlarınınca atanmış,belli sayıdaki kişilerden oluşan bir komitenin oluşturularak aralarında iş bölümü yap-ması ve bu eylem birliğinin uygulama yöntemlerini belirleye-rek,örgütlerden onay alarak,karşılıklı samimiyet,devrimci ah-lak ve ilkeler çerçevesinde hayata geçirmeleri kararlaştırıl-mıştır.

Komitenin aldığı kararlar örgütlerin onayı ile kesinlik ka-zanır.

Örgütler, bu protokolu illegal basın-yayın organlarında ve kadrolar arasında tartışmaya açabilirler.

İş bu protokol tarihsel bir metin olarak taraflarca imzalanmıştır.

03.12.1987

TKP/ML

(Türkiye Komünist Partisi/
Marksist-Leninist)

RIZGARI

(Kürdistan Kurtuluş Örgütü)

(* Bu protokol çerçevesinde bir komitenin oluşturulması ve Tüzük/Program çalışmaları sürdürülmektedir.

*

PROTOKOL'A KAR Ü BAR *

Rêxistinên me TKP/ML û RIZGARI, piştî hevdişî û danûstandinên durr û dirêj, gihiştine biryareki, ku peywendiyên xwe bi-gihîjin encameki û bi prensîban ve bîdomînî.

Lî gor hevdişînan hevkarîya ku dî navbera her du rêxistinên de pêk hatiye hevgirtîna kar û barên xebatê ye. Ev hevgirtîna wê dî xîzmeta geşbûna tekoşîna şoreşgerî de be, û wê bibe nimûneyek bo yekitiyên xebat û hevkarîyên hêzên niştîman perwer, demokrat û şoreşger. Ev gava han, ku hatiye avêtin û prensîbên wî lî xwerê hatine rezkîrîn, wê bibe pêkanîna mercên hevkarî û yekitiyên hê pêşdetir.

Ev prensîbên hevkarîyê ku bo pêkanîna armancên diyar û berbiçav pêkhatiye evin:

1-Rêxistinên me dî nav hevgirtîna kar û barên hevkarîyê-da, lî ser bîngeha tekoşîna dijî emperyalîzmê, faşîzmê, kolonyalîzmê, feodalîzmê û her rengên zordestîya netewî wê, tekoşîne lî ser van esasan bîlîndbîkîn.

2-Rêxistinên me dî tekoşîna dijî van armancan de giringîyek mêzîna didîna xebata çekdarî ye. Tekoşîna lî dijî dewleta dagîrker a Tirk û emperyalîzmê de xebata çekdarîyê bîngehê awayê tekoşîne dibînin.

3-Naveroka wê peywendî û pêngavê, hevkarîya kar û barê berbiçave.

4-Rêxistinên me lî gor dişînan xwe yê qomînistî programên xweyên durr di hêwinîna, lî lî gor programên xweyên nezik

gengazê ku yekitiyên bî êmr dirêj pêkbinin.

5-Em di zanêbûna cûdayiyên siyasî û îdeolojîk yêrî dînavbera rêxistinên xwe de nîn. Lê be lê ev ferqên han di kar û barên pratîk de ne astengin.

6-Rêxistinên me di meşandina xebata kar û barên hevkarîyê da divê rêz û ihtîrîna xebatên hev û dû yêrî serbixwe bigirin. Wê çihêbunên me li ser bîngehek dostani, îqna û perwerdayê bî rêya tekoşîna siyasî-îdeolojîk bîna mînaqêşekirin.

Çareserkirin û mînaqêşekirin çihêbûn û nakolîyên dînav hêzên şoreşger-demokrat de, baştîrîna rê, ku em ji wê dipejîrînin û di navbera rêxistinên xwe de ji bî kartînin, prensîbe tekoşîna îdeolojîk û siyasî ye. Em di çareserkirîna nakolîyên navgel de diji bî karanîna jorê ne.

7-Hêmu mafên netewa kurd hatiye xesb kirin, zîmanê wî hatiye qedexekirin, pêşketîna wî a cîwaki û çandi hatiye qeyd û bendkirin.

8-Hevgirtîna kar û barên hevkarîya me, jî bo;

a-Jî holê rakirîna hemû zordestiyên ku li ser netewa Kurd heye,

b-Pêkanîna rewşekî azad bo mafê çarenûsa netewa Kurd,

c-Safîkirîna Kurdistanê jî dagîrkerîya leşkerî,

d-Parastîna wêkheviya netewa Kurd di gel netewên din. Li dijî derkatîna hemû rengên zordestiyên netewî û newekheviyê; bo biratiya gelên Kurd û Tirk û bo piştgirîya şoreşgeriyê wan tedîkoşe.

9-Her rêxistin ku di nav wê hevgerîna kar û barên hevkarîyê de cih digirin, li gor xeta xwe ya siyasî û li gor programên xwe, di gel hêzên din dikarin hevgerînan çêbikin.

10-(...) li welat û li herêm, tesbîtkirîna prensîbên avahiyek siyasî, leşkerî, demokratîk û bî karanîna wê di pratîkê da;

11-Dî wê hevkarîyê de hemû biryar bî ittîfaqî tîn standin.

12-Ev hevkarî, wê li welat û li herêm diji xetên çewt tekoşîn bike.

13-Gavên ku ji aliyê Rîzgari ve bo eniya rîzgariya Kurdistanê bî rêxistinên dinre bê avêtin, wê kar û barê hevkarîyê TKP/ML û RÎZGARÎ dî ve eniyê da jî bê domandin.

14-Ev hevkarî bî razibûna her dû aliyan û bî prensîban dî-kare jî holê bê rakirin.

Ev hevkarîya ku li gor prensîbên jorin hatiye çêkirin, wê niha li gor babetên xwarê bî karbê û firehbîbê;

a-Lî welat û Rojhilata navin de hevkarîya berbiçav,

b-Lî Ewropayê hevkarî,

c-Lî gor dîtîna me ya demokrasiyê, dijî derketîna erîşên li ser rêxistinên me û rêxistinên din,

d-Lî Lavrion'ê hevkarî,

e-Peydakirîna (...) de hevkarî,

f-Hin çihandê li hember derketîna (...) û (...),

g-Bîkaranîna tevayî îmkanên teknîkî, maddî û (...),

h-Lî Tirkîyê û li Kurdistan'a Bakûr tesbîtkirîna çalakiyên biprensîbî û pêkanîna van.

Anegorê seretan û hevgerîna berbiçavî jî, her dû rêxistinan kesên jî libata hati tayînkirin wê libatek bê damezrandin. Libat di nav xwedâ wezîfa kar wê par bike û rengdêrên çêspandîna metodên hevkarîya kar û bar an wê, bine cih û wê razibûnên rêxistinên xwe wê bistînin.

Her dû ali bî dostani, bî êhlaqê şoreşgerî dî çarçova van seretanda bo wê hevkarîyê biryar hilgirtî e.

Biryarên libatê bî razibûna rêxistinan va vebîrin dibe.

Her dû rêxistin dikarin wê protokolê dî nav kovar û weşanên xweyê legal û îllegal da û dî nav kadroyên xwedâ bîdîndîyar û geft û go kirin.

Da ku ev protokola diroki dî nav her dû aliyan da hatiye îmze kirin.

TKP/ML

R.R.K.(rîzgari)

(*)Dî çarçova wê protokolê da xebata damezrandîna libatê û pekanîna destûr û bername domdike.

SIYASİ RAPOR

(Bir önceki sayıdan devam)

PROLETARYA ENTERNASYONALİZMİNİN GÜNÜMÜZDEKİ BUHRANI

Arkadaşlar,

Bu 1 Mayıs gününde, işçi sınıfı hareketinin uluslararası karakteri, sosyalizmin Enternasyonalist özü üzerinde durmadan geçmek istemiyoruz. 1 Mayıs'lar hem proletaryaya enternasyonalizminin, hem ezilen dünya halklarının ulusal kurtuluş mücadelelerinin uluslararası dayanışma bilincinin pekiştirildiği gündürlerdir.

Öyleyse nedir Enternasyonal?

Enternasyonal kavramı bugün haniyse Marksizm-Leninizmin epigonları ve burjuva ideologlarının işbirliğiyle; komünizm'le birlikte ütopyik-teorik-varsayımsal bir düzeye indirgenmek istenmektedir. Elbette bu, geçici bir yanılsama yaratmaktadır.

Günümüzde enternasyonal kavramının sadece sloganlarda kalmasının sorumluluğu, uluslararası sosyalist hareketin omuzlarındadır. Enternasyonal sadece yeryüzünde emperyalist-kapitalist sistemin silinmesiyle birlikte uluslararasındaki farkların kaybolduğu, sınırların kalkıp, tam bir kaynaşma sağlandığı komünist toplumun temel bir özeliğe sahip olmakla kalmaz, aynı zamanda, Marksizmin işçi sınıfı hareketinin de varolan bir mücadele ve örgütlenme tarzıdır.

"Komünist Manifesto" aynı ulusun değil "Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşin!" diye mücadele bayrağını açmıştı. Marks-Engels'in örgütlediği "Komünist Liga'sı" ve 1. Enternasyonal de işçi sınıfı mücadelesinin yalnız ulusal değil, bütün ülkeleri kapsayan birlikte örgütlenme, mücadele etme ve program tartışmalarının yapılabildiği, kollektif bir önderlik oluşturulduğu çalışmalardı. 2. ve 3. Enternasyonal de uluslararası işçi sınıfı sosyalist hareketin merkezi örgütleri olarak varoldu-

lar. Şu halde enternasyonal; işçi sınıfı hareketinin vazgeçilmez bir örgütlenme ve mücadele tarzını da ifade eder. Bu gerçeği her kim yadsıyorsa, emperyalist-kapitalist sistemin dünya çapında örgütlü merkezi güçler oluşturduğu, organize olduğu gerçeği karşısında dünya proletaryasının muazzam üretim ve siyasal gücünün bölük pörçük kalmasını bilerek ya da bilmeyerek savunuyor demektir. Marksizm-Leninizmin enternasyonalist karakteri, bugün yerini hiçbir somut işe yaramayan dayanışma bildirilerine; pragmatik güç ilişkilerine; yahutta değişik ülkelerdeki komünist partilerin yönlendirmeci bir odak oluşturdukları önderliklere dönüşmüşse, bunun nedenleri ve günümüzdeki yıkıcı etkileri her komünistin üzerinde titizlikle durması gereken bir sakatlıktır.

Örneğin; SBKP, ÇKP vb. gibi komünist partilerini önder kabul ederek bu ülkelerin devlet politikalarını "enternasyonalist" tezler olarak kabul edip benimseyen örgütlenmelerin kendi ülkelerindeki devrimci hareketlerden, işçi sınıfı kitlelerinden nasıl izole olduklarını hep beraber görüyoruz. Çünkü bu örgütlenmeler arasında enternasyonal bir çalışma anlayışı yoktur. Çünkü "lider" partinin bulunduğu ülkedeki devlet bürokrasisinin oluşturduğu politikalar diğerlerine "vaz" edilmekte, tabii kılınmaktadır. Bunun klasik biçimde "parçanın bütüne tabi olması" olarak yorumlanamaz. Böyle olunca da bu bütünlere tabi partiler ne kendi ülkeleri, ne de uluslararası bir politika oluşturamayan, tabiri caizse "konsolosluk" kurumlarına dönüşmekten kurtulamamışlardır. Örneğin: Darbe yoluyla "devrim" olmayacağını, asker çıkararak "devrim ihraç edilmeyeceğini" yıllarca savunan "KP"leri, Sovyetler Afganistan'a çıkarma yapınca bütün söylediklerinin tersini savunmak zorunda kalmışlardır. SB Afganistan'dan ABD ile anlaşarak çekince de bu kez bu eylemi alkışlamak görevini yüklenmişler-

dir.Ya da örneğin;bir süre Mao Zedung düşüncesini savunan ÇKP eğilimli partiler,sonra Pekin'de havalara değişince çark etmek zorunda kalmışlardır vb.. örnekleri alabildiğince çoğaltmak mümkün.Fakat mümkün olmayan şey bu "KP"ler arasındaki ilişkiyi "enternasyonalizm" saymaktır.Gerçek bir enternasyonal olabilmeleri için,üye komünist partilerin kolektif bir önderlik yaratmaları,özgün ve evrensel politikaları birlikte oluşturarak kararlarını hayata geçirme iradelerini kullanabilmeleri gerekir.Elbet bu politikaların isabetli olup olmayacağı "sapma" gösterip göstermeyeceği partilerin formasyonuna bağlıdır.Fakat enternasyonal ilişki,bir "KP" diğerinin politikasına kuru kuruya kulak vermesi değil,karşılıklı organizmeye dayanmalıdır.Bundandır ki mevcut KP'ler arasında (çizgilerinin eleştirisi bir yana) enternasyonalist bir ilişki olmadığı görüşünü savunuyoruz.(Burada ayrı bir örnek olarak Troçkist'lerin 60 ülkedeki örgütlenmelerinin IV.Enternasyonal olarak faaliyet göstermelerini anmak isteriz.Ne varki bu bir çizgi örgütlenmesidir.Keza birbiriyle yakın ilişkiler içerisinde olan,işbirliğinde bulunan KP'ler de var.Ama bunların arasında da enternasyonalist bir örgütlenme yoktur.İlişkiler çoğu alanda çizgi yakınlığına bağlı sempati düzeyinde kalmaktadır.)

Konuyla yakından ilintili olması açısından Enternasyonal örgütlenme anlayışının terkedilmesine başlangıç olan 3.Enternasyonalin lağvı üzerinde de bazı belirlemeler yapmak gerekiyor.Komünist enternasyonal örgütlenmesinin lağvedilmesi emperyalist burjuvazi karşısında ideolojik ve politik teslimiyet ve proletarya enternasyonalizminin kurşuna dizilmesi anlamındadır. II.Emperyalist paylaşım savaşının bitiminde 1945 yılına gelindiğinde 3.Enternasyonal,kadroları memurlaşmış ve proletarya hareketi içinde fonksiyonlarını yitirmiş haldeydi. 3.Enternasyonalin Lenin'in ölümünden,özellikle II.kongreden sonra,giderek tedricen azalan bir tarzda komünist hareketin önderlik fonksiyonlarını yitirmeye başlamış olması,özellikle "faşizme karşı mücadele" ve "Çin devrimi" konusunda zigzaglar çizmesi ve sonuçta lağvedildiği yıllarda tü-

müyle önemini yitirmiş olması;kuşkusuz bir gerçektir.Ama Enternasyonal örgütlenmesinin lağvı,onun yeniden organize edilmesine yönelik değil (2.Enternasyonal'in yerine 3.nün kurulması gibi) değil tamamiyle enternasyonal örgütlenme anlayışının terkedilmesi yolunda bir adım olmuştur.Lağvedilen Komüntern'in yerini bir süre Komünform aldıysa da bu da yerini Birleşmiş Milletler gibi bir burjuva örgütüne terk ederek,tarih sahnesinden çekildi.Ne varki hiçbir gerçek proletaryanın enternasyonal örgütlenmesinin tayin edici rolünü ortadan kaldıramaz.

Bugün uluslararası sosyalist hareketin sorunlarının tartışılıp çözüldüğü kolektif bir önderlik sağlayacak enternasyonal bir örgütlenmenin olmayışı,Leninist örgütlenme anlayışının yadsınması, "proletarya diktatörlüğü", "sosyalist devrim", "barış içinde geçiş" vb. konulardaki revizyonist çizgilerin kopmaz bir parçası olarak varolmaktadır.

Somut örnekleme yaparsak:Bugün Ortadoğu'nun ortasındaki uluslararası bir sömürge olan Kürdistan'da yıllardan beri süregelen ulusal-demokratik bir mücadele ve devrimci bir potansiyel var olmasına rağmen;uluslararası sosyalist hareket,Kürdistan sorununa hep statükocu ya da pragmatist bir açıdan yaklaşmış,enternasyonalist bir tavır gösterilmemiştir.Temel bir hak olan ulusların kendi kaderlerini kendilerinin tayin hakkı;ya İran,İrak'la ya Türkiye,Suriye yönetimleri ile "iyi" geçinmek uğruna gözmezdən gelinmiş;hatta bu gerici yönetimlerin uluslararası diplomasi manevraları hatırlına "bölücü" diye nitelendirilmiştir.Filistin halkının haklı mücadelesine karşı gösterilen geniş uluslararası destek ise "enternasyonalist" dayanışma ruhundan daha çok Ortadoğu pazarında Arap gericiiliklerinin potansiyelini kazanma endişesine dayanıyor.Ki bu "hazin" bir durumdur..

Sonuç olarak şunu özellikle vurgulamak isteriz:

Uluslararası işçi sınıfı hareketinin temel karakterlerinden biri olan Enternasyonal'in sosyalistlerin dünya ölçeğinde örgütlenmesi olduğunu,işçi sınıfının dünya ölçeğindeki

birlik ve örgütlülüğünün emperyalist burjuvazi için öldürücü bir güç olduğunu unutmamak gerekir.Ulusal kurtuluş mücadelelerine ilişkin dünya çapındaki destek de Birleşmiş Milletler ya da Güvenlik Konseyi gibi özgün burjuva örgütlerin ya da resmi devlet politikalarının diplomatik "insaf"ına terk edilemez.

Arkadaşlar:

Bugün 1 MAYIS!

İşçi sınıfının uluslararası Birlik-Mücadele ve Dayanışma günü!

Bugün proletaryanın tarihsel devrimci rolüne ve enternasyonale olan güvensizliklere;revizyonist,sağ-oportonist tahrifatlara;küçük-burjuva önderlikler ve örgütlenmeler karmaşasına karşı bilinç ve kararlıkla karşı koymanın gereğini bilince çıkarma günüdür.

Marx-Engels'in "Komünist Manifesto"da daha yüzyıl önce belirlediği gerçekler;bugün geçerliliğini yitirmemiş,tersine doğrulanmıştır.Bu gerçeklerden biri de Enternasyonal anlayışıdır.

"Marx ve Engels komünist hareketin enternasyonal olduğu ve proleter enternasyonalizmin zorunlu bir sonucu olduğu önermesine gerçeklik kazandırdılar.Enternasyonal proleter dayanışmasının,yani farklı ülkeler proletaryasının görüş ve eylem birliğinin önemini belirttiler.Yaptıkları büyük birlik çağrısı: "Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşin!",dünya işçilerinin ortak sınıf çıkarlarını ve ortak hedeflerinin çarpıcı bir ifadesidir."

"Komünistlerin vatani ve milliyeti kaldırma niyetlerine değinen Marx ve Engels şunları yazdılar: "İşçilerin vatani yoktur.Onlardan sahip olmadıkları bir şeyi geri alamayız." Bu ifade "vatan savunması" bahanesiyle öteki ülkeleri tutsak etmeyi ve yağmalamaya kalkışan burjuva şövenizmine karşı olan düşmanlığı vurgulamaktadır.Farklı ülkelerin işçileri,bu milletleri ezen 'kendi' burjuvalarının aksine,ezilen millet-

lerin emekçileriyle ortak bir enternasyonalist kadere ve dayanışma anlayışına sahiptirler."

"Bu ifade proletaryanın vatan anlayışına karşı tutumun yalnızca bir yanını yansıtmaktadır;öteki pasajlarındaysa Manifesto Marx-Engels'in ulusal inkarcılığa karşı takındıkları olumsuz ve düşmanca tutumu göstermektedir.Marx ve Engels işçi sınıfının burjuvaziye karşı mücadelesinin herşeyden önce ulusal bir mücadele olduğunu ve her ülkenin işçi sınıfının ulusunun bütün ilerici güçlerini birleştirerek kendi burjuvazisini ortadan kaldırması gerektiğini söylediler.Emekçi halk gerçek bir vatana ancak işçi sınıfı zafer kazandığı zaman kavuşacaktır.Proletarya bütün ulusal dar görüşlülükten ve ulusal kibirden kurtulmuştur ve onun ulusal çıkarları eğer doğru şekilde anlaşılacak olursa enternasyonal çıkarlarıyla özdeş ve proleter enternasyonalizmin ilkeleriyle tam bir uygunluk içindedir." (Karl Marx/Biyografi)

KAPİTALİST KÖLELİĞE KARŞI MARKSİST-LENİNİST MÜCADELE BAYRAĞINI YÜKSELTELİM!

YAŞASIN KÖRT HALKININ ANTI-SÖMÜRGEÇİ ULUSAL DEMOKRATİK MÜCADELESİ!

YAŞASIN KÖRDİSTANLI PROLETARYA SOSYALİSTLERİNİN BİRLİĞİ!

YAŞASIN 1 MAYIS!

r ı z g a r i

-BITTİ-

kısa bir açıklama

İran ile Irak arasında sürdürülen savaşın ateş-kes ilanından hemen sonra sömürgeci Baas yönetimi,bütün gücüyle Kürdistan'a saldırdı.Bu saldırıda,BM'lerin yasaklamalarına rağmen kimyasal silahlar kullanıldı.Onbinlerce Kürt emekçisi yerlerini terk ederek Kuzey Kürdistan'a sığındılar.Sığınmacılar burada Türk devleti tarafından çeşitli baskılara maruz bırakılmış durumdadırlar.

Peşmerge Kuvvetlerine gücü yetmeyen Irak devleti,hıncını ve öfkesini kimyasal silahlar kullanarak çıkardı.Onbinlerce sivil halkı göçe zorladı,binlercesini de yaralı,sakat ve ölü halde bıraktı.

Irak devletinin Kürtlere yönelik jenosidini,bazı devletlerden her ne kadar cılız protesto sesleri geldiyse de,bu, eli kanlı Saddam rejimini yaptığı katliamdan geri adım attırmadı.Irak devleti,kendi sorunlarının üstüne böyle de gidebileceğini ve Kürt Sorunu'nun "kendi iç meselesi" olduğunu belirtmekten kaçınmadı.

Avrupa'da hemen hemen bütün ülkelerde -Partimizin de içinde bulunduğu- birçok protesto eylemleri düzenlenerek, Kürt halkına yönelik jenosid protesto edildi ve kamuoyu bilgilendirilerek Kürt halkına destek istendi.Kuzey Kürdistan'da ağır siyasal koşullar ve örgütsel faaliyetlerin dar kapsamı içinde birşey yapılamadı.Örgütlü olduğunu her durumda göstermeye çalışan Türkt Solu da,sessiz kalmayı tercih etti...

Kuzey Kürdistan'da,sömürgeci Türk devletinin asker ve polis denetimindeki ağır ve zor koşulları içinde yaşamaya mecbur kalmış mülteci Kürt halkının,insanlık dışı uygulamalara tabii tutulmalarını için düzenlenen protestoları, oluşturulan komite ve benzeri çalışmaları destekliyoruz.Ancak bunların yeterli olmadığını,içerik ve kapsamının genişletilerek daha da yükseltilmesi gerektiğini belirtmek isteriz.Bazı devletler ve uluslararası kuruluşların "iyi niyet" gösterilerinin,sömürge Kürdistan'ın genel ve temel çıkarları için olmadığını da hiçbir zaman akıldan çıkarmamalıyız...

Eli kanlı Baas cellatlarının Kürt halkının imhasına yönelik jenosidlerinin nefretle protesto edildiği bugünlerde; sorunun güncelliği açısından,Baas Partisinin nasıl kurulduğunu,Kürtlerle olan ilişkilerini,ikiyüzlülükleri ve çevirdikleri dolapların anlaşılmasını sağlamak için kısa da olsa bir tarihçe sunma gereğini duyduk.

Baas Partisi'nin Kuruluşu Ve İlişkileri

(...)*

"Baas Sosyalist Partisi,1953 yılı sonlarında,Baas(Diriliş) Partisi ile Akram HOURANI'nin Sosyalist Partisinin birleşmesinden doğdu.Birlik,Albay ÇİÇEKLI'nin dikta rejimi ve Suriye sağcı partilerine bir tepki olarak kuruldu.HOURANI,Hama bölgesindeki kuvvetli desteği ile,Suriye iç politikasında yenilmez bir güçtü.Fakat birçok bakımdan Ananevi bir Arap po-

litikacısı idi ve Birliğe karakter ve ideolojisini veren,Baas'ın politik düşüncelerine karşı fazla bir eğilimi yoktu.

Baas'ın kurucuları,1930'larda Paris'te okurken tanışan,Salah BİTAR ve Michel AFLAQ adlı iki Suriyeli idi.Başta komünizm ile flört eden Bitar ve Aflaq komünist düşüncelilerin Arap ulusunun özel koşullarına uymayacağı sonucuna vardılar. Suriye'ye dönünce Şam'da bir ortaokulda öğretmenlik yapar-

larken,mitingler düzenlemeye ve broşürler yayınlamaya başladılar.1942'de,bütün zamanlarını politik çalışmalara ayırdılar.1942 yılında Baas Partisini kurdular.Partinin resmi bir politik kuruluş olarak ortaya çıkması ise,1946'da Fransızların Suriye'yi boşaltmalarından sonradır.

Bitar ve Aflaq ortaklığında,Aflaq partinin ideologu,Bitar politik orgnizatörü idi.İçine kapanık bir insan olan ve sanki dünya işlerinden elini eteğini çekmiş bir kişi havasında olan AFLAQ ki,Arap milliyetçiliğinin Gandhi'si olarak Araplara tanıtılmıştı.Bir Gandhi ki,Gandi'den daha çok savaş tranpetlerini çalmaktan hoşlanan bir nazi generalini andırmaktadır.Aflaq bolca yazmıştır,yazıları romantik ve idealist bir içeriğe sahiptir.Ve yazıları anlaşılır olmaktan uzaktır.Yazdığının kendiside anlamayan tek filozof!.. Ama,kişiliğini ve özel toplantılarda öne sürdüğü düşünceleri ateşli taraftarlar toplamıştır.Biraz Marksizm'den ve biraz da 19.yüzyıl Alman milliyetçi teorilerinden aldığı bu düşüncelerine,0 özel bir Arap karakteri vererek,doktorinini ileri sürmüştür.

Doktorinin üç temeli var; "hürriyet","birlik" ve "sosyalizm".Her halükarda başarı ihtimali olmayan Baas,bu üç ilkenin,bütün Arap ilericî güçleri tarafından -Nasirizm dahil-kabul edildiğini iftiharla söylüeyebilirler.Bildiğimiz tek "Arap çorbası"!..

AFLAQ,üç ilkeye,mistik idealizmi içinde bir tek sloganla biçim verdi: "Sonsuz bir görev için tek bir Arap ulusu".AFLAQ için "hürriyet";politik,kültürel ve dini hürriyet ile,kolonyalizmin yönetiminden kurtulmayı anlatır."Birlik";yalnız Arap ulusunun tek bayrak altında birleşmesi değil ve fakat,milliyetçiliğin gerçek kaynağı olan, "gizli canlılık"-ın harekete geçirilip canlandırılmasını anlatır. -Baas (Dililiş) ismi de buradan gelmektedir.-

(AFLAQ bu terimi ile,Arap ulusunun gerçek ilk çağ uygarlıklarından,-ki,bu ilk Mezopotamya uygarlığı Sami ırkının eserleridir ve Arapların efsaneviden objektif bir ulus olma

süreçleri bu uygarlığın başkaları tarafından ikinci plana atılmasından sonra başlar- gelerek müslüman Arap uygarlığında anlatımını bulan ve Arapların sadece yüksek bir ideal için çöllerinden çıkıp Mezopotamya'ya -ve o günün bilinen dünyasına- açıldıklarını kabul eden ve ekonomik etkenleri hiçe sayan fanatik bir görüşün anlatılmak istendiği açıktır. Bu hali ile Prusya aristokrat askerinden hiç hiç farkı var mı?)

Baas Trinity'sinin (baba-oğul-ruhül-Kudüs) içinde en son sırayı işgal eden "sosyalizm",Baas'çılarda bir soyo-ekonomik ilkeler grubundan çok,ulusal morali yükseltmek için kullanılan belirsiz bir terimdir.

Ne AFLAQ ne de BİTAR,spesifik sosyalist ilkelerin uygulanması konusunda hiçbir zaman fazla birşey göstermemişlerdir. Bütün söyledikleri,sosyalizmin,fakirliği,cahilliği ve hastalığı ortadan kaldıracacağı ve Arap ulusunu ileri bir sanayi ülkesi ve diğer uluslarla eşit koşullara getireceğidir.

AFLAQ'ın bütün düşünceleri ve yazıları arasında bir ihtilal düşüncesi vardır.Köklü ve organik kafa yapısı ve davranış biçimini değiştiren bir ihtilal.0 bunu şu cümlede anlatıyor:İnsanlık tarihinin hayati bir döneminde Arap ruhunun uyanmasını temin eden bir ihtilal.

AFLAQ devamlı biçimde sevginin öneme işaret eder: "milliyetçilik herşeyden önce sevgidir".Arap rönesansı,Arap halkı birbirine ve uluslarına karşı kuşkusuz ve sevgi beslemeden yapılamaz.Bu noktada,kendi hıristiyan olmasına karşılık, Arap ruhu ile sıkı ilişkisini gözönüne alarak,müslümanlığın öneme parmak basar.

1940'larda Baas ve Akram HOURANİ Birliği,gizli ve genel oy hakkı için çalıştılar.Sonunda başarılıdılar,fakat 1954 yılına kadar armağanlarına kavuşamadılar.AFLAQ ve BİTAR bu sıralarda askeri ve sivil rejimlerce birçok defa hapsedildiler.AFLAQ ulusal meclis seçimlerini hiçbir zaman kazanamadı ve yalnız bir defa isteksiz olarak eğitim bakanlığı,1949 da üç ay kadar yaptı.

1949 seçimlerinde Baas üç sandalye kazandı ve 1954 seçimlerinde Albay ÇİÇEKLİ dikta rejiminin yıkılmasında önemli rol oynamakla,140 kişilik mecliste 16 sandalye kazandı.Ancak Baas ehliyeti olmayan diğer partilere karşılık daha iyi organize olduğundan,aslında görüldüğünden daha kuvvetli idi. Radikal subaylar arasında taraftar kazanıyor ve batıya karşı duyguları istismar ederek halka inmeye çalışıyordu.İlk olarak 1956 de iki önemli bakanlık dahil (Ekonomi ve Dışişleri) bir koalisyona girdiler.

Nasırın ilk yıllarında,kendisine,batıda taviz vereceğinden kuşkulandığı için yanaşmayan Baas,bilhassa Suveys krizinden sonra bu kuşkuyu bir kenara atarak,Mısır'la birleşme düşüncesini ortaya attı.1957 yılı Baas partisi için başarılı oldu ve o güne kadar görmediği bir ilgi gördü.1954'de meşruluğu kabul edilen Ürdün şubesi,gençler arasında taraftarlar kazanarak gelişti ve 1956'da Baas'çı Abdullhah RİMAVİ başbakan yardımcısı oldu.1957'de Kral Hüseyin'in bir karşı darbesi ile görevden atılan bu Baas yanlısı iktidardan sonra bile,Ürdün'de,Suriye ve Mısır'ın desteği ile parti ayakta kaldı.

Bu arada Baas'ın Irak kolu da güçleniyordu ve 1958'de Mo-narşi'nin yıkılmasında yardımcı geçen başta gelen güçlerden biri oldu.

Suriye'de partinin sol kanadı komünistleri de yönetime sokuyor ve komünist olan Albay BİZRİ'yi Genel Kurmay Başkanlığına getiriyordu.Sovyetler Birliği bazı kuşkulardan sonra nihayet Arap milliyetçiliğini desteklemenin daha akıllıca olduğunu anlamış ve Suveys buhranında batı dünyasının yaptığı yarışı alabildiğine kendi yararına kullanmıştı.Mer halükarda Baas'çıların,komünistlerle bu ortaklıklarının samimiyeti su götürmekte ve komünizm o aşamada Suriye'de iktidarı ele geçiremeyeceğinden emin,sağ partilerle işbirliğine girmek sıkıntısından kendilerini kurtaran bir güç gözüyle bakıyorlar ve 1958 Mısır-Suriye birleşmesine gönülsüz komünist ortaklarını ikna ettiklerinde,Nasır'ın birleşik devletin Suriye koluna kendi taraftarlarını tayin edeceğinden emindi-

ler.Bundan da fazla,birlik içinde düşüncelerinin propaganda-larını yapma fırsatı bulacaklarını ve Nasır'ın,kendi görüşlerine göre,doktrinsiz bir lider olduğunu gözönüne alarak, ona hayat felsefesi ve dünya görüşü armağan etmeye kararlıydılar.

Nasır'ın birlik için gerekli koşulların hazır olmadığını ileri sürerek ve bu itibarla yönetimin merkezileştirilmesinde ısrar etmesi üzerine,onun direktifinden ötürü Baas resmen kendini feshetti.Birliğin Suriye kolunun Nasır'ca kendilerine verileceğinden emindiler.Ancak,Nasır Baas'çıları Birleşik Arap Cumhuriyeti iktidarına almakla birlikte,birlik içinde ayrıcalıklı bir yer vermedi.Sonuçta,1959 B.A.C.seçimlerinde Baas'çılar,bağımsızlar ve sağcılar tarafından ağır bir yenilgiye uğratıldılar.

Bu olaydan sonra,Baas süratle gerilemeye başladı ve Ağustos'ta RİMAVİ ve diğer bazı Ürdün Baasçıları,Nasırizm ile birleşmeyi istedikleri için partiden ayrıldılar.Eylül'de Nasır,B.A.C.'deki (B.A.C: Birleşik Arap Cumhuriyeti) Baasçı Ulusal Yön Bakanları iktidardan attı ve Aralık'ta diğer bütün Baasçılar istifa ettiler.1961'de Suriye'de birliği sona erdiren ihtilal olduğunda,salah BİTAR birlikten ayrılmakla manifestosunu korkarak imzaladı ve sonrada bu imzasını inkar etti.Birlikten kopma Baas'ı bir dilenme içinde bıraktı.Nasır'ın otoriter rejimini,birliğin bozulmasının sebebi olarak eleştirmek kafi gelmiyordu.Kopma hareketi Baas'ın savunduğu bütün düşüncelere karşıydı.Baas organizasyonu'nun bütün Arap ulusu için Ulusal Komite Konseyi ve bir de Arap ülkesi için bir mahalli komite konseyi vardı.Ulusal Komite Konseyi bölünmüştü.Çeşitli bölgesel Komuta Konseyleri arasında ilişki çok güçlü,fakat alt-yapı Suriye'de partinin feshedilmesine rağmen yaşamıştı ve Ulusal Bölgesel Komuta Konseyi Mısır'dan kopmanın kabul edilmesini istiyordu.fakat Irak,Lübnan ve Ürdün kolları bunu şiddetle reddettiler.Ve derhal yeniden birliğin kurulmasını istediler.

Ürdün'de olduğu gibi,İrak'ta da parti yeniden muhalefete düşmüştü.1958 ihtilalinin getirdiği iyimsir hava,Kasım'ın

iki-üç ay gibi kısa bir zaman içinde Pan-Arabizm'e karşı çıkmasıyla kaybolmuş ve Kasım iktidarında görev alan Irak kolu başkanı Fuat RIKABI, bu şansız deneyden sonra, Ürdün'de RİMAVİ'nin yaptığı gibi Nasır'cılarla birleşmeyi önerdi ve 1961'de O'da partiden atıldı.

Parti bir keşmekeş içindeydi. Fakat, bir daha olaylar parti-nin lehine gelişmeye başladı. Irak'ta Kasım, hiçbir organize desteğin üstüne kurulmaması ve düşmanlarının birleşmemesinden ötürü ayakta kalan, ancak yıkılması kaçınılmaz görünen, komünizmle bir çeşit anarşik radikalizmin, alaca karanlığında yalpalayan acayıp bir rejimin başındaydı.

Suriye'de Baas, sağ düşüncelerinin cesaretiyle hareket edemeyen, bir seri halktan kopmuş iktidarların kendi kendilerini iktidardan düşüreceklerinden emindi.

Irak'ta Baas'ın şansı, büyük öğrenci gösterilerini takip eden Kasım'ın devrilmesi ile geldi. İktidara Baasçı olmayan Abdüsselam ARİF başkan olmakla birlikte Baasçılar çoğunluğu oluşturuyorlardı. Bu durumda, Suriye'de bir darbe gecikemezdi. AFLAQ, BAGDAT'a gövde gösterisi niteliğinde bir gezi yaptı ve deneyimsiz-genc Irak Baasçılarına coşkun şekilde karşılandı. 1 ay sonra Suriye'de iktidar darbesi oldu.

İki darbe de Mısır'da iyi karşılandı ve kısa bir süre sonra Irak ve Suriye liderleri Kahire'ye gittiler. (Nasır ve Bitar barıştılar) "Hürriyet, Birlik ve Sosyalizm" sloganına sarılmış üç ileri(!) Arap ülkesinin birleşmesine yol açık görülmüyordu. Konuşmalar aralıksız devam etti ve Nisan 1963'te resmi anlaşma ilan edildi. Ancak birlik baştan başarısızlığa uğramaya mahkumdu. Nasır, Irak Baasçıları, Kasım'ı deviren en büyük güç olarak görüyor ve ona göre muamele ediyordu. Fakat, Suriye Baas Partisinin diğer ulusal güçlerle koalisyona girmesini öneriyordu. Fakat, Suriye Baas Partisi 1958'deki deneyine dayanarak iktidarı kimse ile paylaşmak istemiyordu. Bu işte General Hafız'ın desteğine dayanıyordu. Ve bütün muhalefeti yine onun yardımıyla şiddetli bir biçimde bastırdılar. Son anda birliğin kurulmama tehlikesini ortadan kaldırmak amacıyla Kahire'ye giden bir Suriye heyeti görüşmelerdeyken,

Şam'da Nasır taraftarı bir darbe yapıldı ve bastırıldı. Nasır ile Baas birbirlerine savaş açtılar.

Bu olaydan sonra Suriye ve Irak Baasçıları Nasır'a karşı birleştiler ve Eylül'de bir ekonomik işbirliği antlaşması imzaladılar. Irak'lular Kürtlere karşı askeri harekate giriştiklerinde Suriye bir tabur asker gönderdi. Ekim ayında Parti tarihinin en önemli kongresi olan 6. Ulusal Komuta Kongresi yapıldı. Fakat birlik uzun yaşamadı. Her ne kadar Suriye kolu Irak Baas'a rağmen daha zayıf görünüyorsa ilk devrilen Irak kolu oldu.

Parti, SAADİ başkanlığında Sol ve Talep SHABİB ile HAZEM JAWAD başkanlığında sağ cephelere ayrıldığında, Abdüsselam ARİF bu fırsattan yararlanarak Baas'ı iktidardan attı.

9 aylık iktidar devresinde Baas Partisi Irak'ta bir hayli antipati topladı. Ali Saleh SAADİ öğrencilerinden ve köylülerden bir halk milisi örgütlendirdi ve bunlar olur-olmaz zamanda anarşik hareketlerle halka bezginlik verdiler. Hapis ve işkence, başta Kürtler olmakla bütün karşıt güçlere uygulanmaya başladı. Partinin kurucuları Suriye'liler ve merkezi de Şam olduğundan, Irak'ın Suriye'ye bağlanmasına ve dolayısıyla halkta nefret duygularının uyanmasına sebep olmaktadır.

1968'de Abdurrahman ARİF devrildi Irak Baasçıları iktidara geldiklerinde -ki, bunlarda ilimliler egemendi- Suriye Baası bunu hiç de şekkle karşılamadı.

Kısaca özetlemek gerekirse: Suriye'lilerin ilk olarak uyguladığı ve Iraklıların aşırılığa ve vahşete götürdüğü halk milisi, Baas, hiçbir yeni politik düşünce ya da aksiyon geliştirmede. Ekonomik alanda, toprak reformu ve sosyalizasyonda Mısır örneği uygulandı.

Iraklılar, Arap dünyasının Prusyalıları olarak bilinirler, fakat, Kürtlere karşı hareketleri bu isimlerini bir açıdan hak etmediklerini ispatlamıştır. Aslında bunu Suriye ve Irak için birlikte söylemek gerekir. Baas Partisi, Mistik Nasyonal

Sosyalist ideoloji ile ancak bu iki ülkeye yerleşebilmiştir. Mısır ya da Lübnan gibi öteden beri demokratik bir karaktere ve hoşgörüye dayalı toplumlarda gelişmesi hayal ürünü olabilir. Nasır, bu nedenle ki, Baasçıları, "faşist maceracılar" diye çağırmıştır."

(...)**

Baas'ın kuruluş ve gelişmesi ile Suriye ve Mısır'la ilişkilerinden sonra Kürtlerle olan ilişkisine ve kendi iç durumuna da kısaca değinmekte yarar vardır.

"Baas Partisi için başında Kasım'ın iktidara gelişini desteklemiş, fakat yavaş yavaş aleyhine dönmüştür. Irak ve Suriye'nin birleşmesi düşüncesini paylaşıyordu, fakat yöntemde ayrılıyordu. 1959'da Kasım'a yapılan suikast girişiminden sonra resmen kapatılmış, fakat, Irak'daki diğer kuvvetlere, özellikle komünistlere karşı bir denge unsuru olarak çalışmalarına gözyumulmuştur. Haziran 1961'de yeni bir Merkez Komitesi kuruldu ve bir şehir milisi ile politik organizasyon kurmayı gizlice başardı. Bu milis kuvvetlerini -ki, üniversite öğrencilerinden kuruluydu- çeşitli eylemleri Kasım rejimi üstünde etkisiz kalınca Merkez Komitesi, iktidarın ancak askeri yoldan alınabileceğine karar verdi ve "Hür Subaylar" grubuna yanaştı. 1961 sonlarında bir "Hür Subaylar ve Baasçılar" grubu meydana geldi. Bu sonradan -İhtilalden sonra- Devrim Komuta Konseyi adını aldı. Mart 1962'de Albay Tahir YAHYA (Hür Subaylar lideri) Kasım tarafından bu çalışmalarını yüzünden ordudan atıldı. Tahir YAHYA, Kasım'a karşı Kürtlerin desteğine başvurdu ve İbrahim AHMED'e (Kürdistan Demokrat Partisi -KDP- Genel Sekreteri) yanaştı. Aralarındaki görüşmelerde, İbrahim AHMED, Kasım'a karşı yapılacak darbeye Kürtlerin desteğini, darbeden sonra Kürtlere otonomi verilmesi koşuluyla kabul etti. Tahir YAHYA bunu hemen kabul etmedi, ancak birkaç aylık kararsızlıktan sonra sözlü olarak bu koşulu kabul etti ve İbrahim AHMED'den altı Kürt bakanı bildirmesini istedi. Tahir YAHYA, Kasım'a karşı kurulan Cephenin Baas Partisi

kanadını, bu koşula, hatta Kürtlerle herhangi bir ilişki kurmaya güçlükle ikna edebildi. Baasçılar Kürtlerden kuşku duyuyorlar ve KDP'nin komünist olduğundan kuşkuluyorlardı. İleride Kürtlerden yararlanabilecek ve darbeden sonra bütün Irak halkını arkalarında toplayabilecekleri umududur ki, Tahir YAHYA'nın bu girişimine sonunda evet dediler.

KDP, Mıstefa BARZANİ'ye danıştı ve O'da Celal TALABANİ, Omar MISTEFA ve diğer dört kişiyi tasarlanan bakanlıklar için seçti. Bu, İbrahim Ahmed'e bir darbe oldu. Bu sıralarda Barzani ile araları pek iyi değildi.

Ocak 1963'de, Baasistlerle Kürtler arasında bir toplantı yapıldı. Baasistleri Ali Salih AL-SADI, Kürtleri selam ABDULLAH YOUSEF temsil etti. Bu toplantıda Baasistler Kürtlere OTONOMİ vaadettiler. Ancak, darbeden sonra otonomi değil, ademi-merkeziyetçilik ilkesini kabul ettiklerini ileri sürdüler. Bu aşamada Baasistler, darbe sırasında Kürtlerin bu avantajdan yararlanıp bölgelerini genişletmelerinden çekiniyorlardı. Böylece otonomi vaat etmek onlar için pek bağlayıcı olmuyordu. Darbede, Kürtlerin aktif yardımını istemediklerini, eğer başarısızlığa uğurlarsa, Kürtlerin kendilerine bir sığınacak yer sağlamalarını istiyorlardı. Ve darbe gününden Kürtleri haberdar edeceklerine söz vermişlerdi. -Kürtlerin hazırlıklı olmaları için-

Arapların genel olarak karakterleri ve özel olarak Baas Partisinin, gerek kuruluşundan itibaren görüldüğü baskılar ve gerekse milliyetçi sosyalizmle sulandırılmış bir karakteri olması nedeniyle, ayrıca, bünyesinde topladığı elemanların kafa yapılarından ötürü, her şeyden, her kesten kuşkulanan, kapalı kapılar ardında gizli dolaplar çeviren ve kendi aralarında bile birbirlerine inanılmaz Bizans oyunları oynayan bir acayip klik olan Baasistler, darbeden Kürtleri haberdar etmediler, vermiş oldukları sözü tutmadılar. Darbe günü Baasistlere karşı en şiddetli mücadeleyi -Bağdat sokaklarında- verenler komünistler oldu. Bu darbeye karşı diğer ve tek karşı koyma, komünist partisi Basra örgütünden geldi ve sert biçimde bastırıldı.

Kürtlerle,yeni Baas ve Hür Subaylar Koalisyonu arasında görüşmeler 19 Şubat 1963'de başladı.Kürt tarafına Talabani başkanlık ediyordu.Fakat,iki gün sonra Birleşik Arap Cumhuriyetinin 5.kuruluş yıldönümünü kutlamak üzere bir Irak heyeti ile birlikte Kahire'ye gitti.Nasır kendisine Kürt haklarına sempatisi olduğunu söyledi.Bu arada Birleşik Amerika Hükümeti de Barzani'ye bir mesaj göndererek,görüşmeler sonucu olması koşuluyla Kürtlere verilecek otonomiye desteklediğini bildirdi.

Görüşmeler 25 Şubat'ta tekrar başladı ve Kürtler,iktidarın daha önce vadettiği hakları kabul etmesini ve kağıt üzerine dökmesini istediler,ama bu reddedildi.

17 Temmuz 1968'de,Arif rejimi sağcı Baasçılar tarafından devrildi.Irak'ta Baas Partisi ilk olarak yalnız başına iktidara geliyordu.Abdulrezzak ALHAYEF başkanlığındaki iktidarda Kürtlerden üç bakana yer verildi.Ancak,Baasistleri iyi tanıyan Kürtler,görevi kabul etmediler.

Bu birbirini takib eden darbeler zincirinde,ilk olarak Barzani,açıkça ve yeni iktidarın Kürt Sorunu hakkındaki görüşünün açıklığı kavuşmasını beklemeden -çünkü,Baasistlerin ne olduğunu iyi biliyordu- Le Monde'a verdiği demeçte;Bağdat'ta bu askeri darbeler birbirini izledikçe ve Irak'ta demokratik bir rejim kurulmadıkça Kürt Sorunu'nun çözüme bağ-

lanamayacağını ileri sürerek güvensizliğini belirtiyordu.

Yine bunu takib eden ayın 3'ünde -Ağustos- hükümet sorunu- nu,Abdurrahman AL-BAZZAZ'ın 12 maddelik programına uygun olarak çözeceğini ilan etti.Ve bir Arap heyetinin yakında Kuzey'e giderek Kürt liderleri ile görüşeceklerini bildirdi. Bu ve bunun gibi yapılan bütün söz vermelerin amacı,Kürtleri oyalayıp zaman kazanmaktı.Baas Partisi,iktidara gelişinden kısa bir süre sonra Talabani'yi Barzani'ye karşı ilerçilik perdesi altında kullanmaya başladı ve iki Kürt tarafının çarpışmalarında Talabani'ye hava desteği sağladı.

3 Ocak 1969'da Iraklılar 12 Tugayla (60 bin asker) saldırıya geçtiler,amaçları Revanduz'dan Süleymaniye'ye kadar olan yerleri ele geçirip tutmak ve bahar Harekâtı başladığında Kürtleri,çok az orandaki İran yardımından yoksun bırakmaktı.Gerçi bazı taktik başarılar elde ettiler,ama,asıl amaçlarına erişemediler.Bu arada iktidar 12 maddelik programı uygulamaya başladığını ilan etti."(Aslında uygulama için en ufak bir davranışta dahi bulunmamıştır.)

* Bu yazı:peter MANSFIELD, The Middle East,Apolitical and Economic Survey (Orta-Doğu, ekonomik ve Politik İnceleme) adlı kitabın 311-328.sahifelerinden ve;

** Edgar O'BALLANCE,The Kurdish Revolt,1961-1970.adlı kitabın 7.ve 8.bölümlerinden,özetlenerek alınmıştır.

KÖRFEZ SAVAŞINDA SON TANGO *

Orta-doğu'da,siyasi ve toplumsal olarak devam eden depremin ölçeği,giderek artan saldırılar oranında yükselerek,yeni boyutlar kazanmaktadır.Orta-Doğu'da statüko'sunun devamı için emperyalizm,bölge devletlerine birçok görevler yükleyecek,koordineli bir yapı ve fonksiyon yaratmıştır.Bölgedeki emperyalizme bağımlı gerici burjuva diktatörlükleri ve sömürgeci devletler kapitalist dünya sisteminin çıkarları uğru-

na,bölge halklarına saldırılar düzenlemekten geri durmuyorlar.. Bu saldırı ve imha politikası,kapitalist sistemin hayatiyeti açısından zorunlu sayılarak,temel görev olarak kabul edilmektedir.Orta-Doğu'da emperyalist politika ile çakışan bir Türk stratejisi'de gündemdir.Bölgede,gerici bloktan gelen saldırılar karşısında,ilerici ve devrimci blok birtakım yenilgilere uğramışsa da,bu,geçicidir ve gelişme,güçlenme sürecindedir.. Bütün bu gelişmeler içinde,Orta-Doğu

düzeyinde tali plana düşen bir Filistin Sorunu da vardır ve yerini İran-İrak savaşı ile Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketine bırakmıştır.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin perspektiflerini başka bir yazımızda açmayı düşünürken,bu yazımızda Orta-Doğu kaosu içinde İran-İrak savaşı ve bölgedeki gelişmelere değineceğiz.

Körfez Savaşı,Orta-Doğu'daki kaosu daha da derinleştirmiştir.Bölgemizi,Ülkemiz Kürdistan'ı ve Türkiye'yi yakından ilgilendiren bir savaş s o n t a n g o 'ya doğru ilerlemektedir.

İran'ı karadan yenemeyeceğini anlayan Irak,tüm gücünü açık bir üstünlüğe dayanan hava savaşına kaydırmış,İran'ın ekonomik hedeflerini yoğun bir biçimde bombalamaya başlamıştır.Böylece,ekonomik olarak çökertilme sürecine çekilecek bir İran zor durumda kalacak,büyük insan gücü gibi bir potansiyele sahip olma avantajı etkisiz duruma sokulacaktır.Bu durum Irak açısından savaşın sona erdirilmesinin önemli bir unsurudur.İran açısından da benzer nedenler geçerlidir ve bunun bilincinde olan İran'ın devamlı saldırması gerekmektedir.Uzun süre beklemesi,altyapısının çöküntüye uğraması tehlikesini doğuracaktır.Bu nedenlerle son zamanlarında savaşın büyük bir tırmanmaya doğru ilerlediğini görmekteyiz.Aslında,Orta-Doğu kaosu içinde çöküntü her iki ülke içinde geçerlidir.Emperyalizme ve silah tekellerine olan bağımlılık gittikçe artarak,bölge düzeyinde emperyalist güçlerin etkinliği daha da büyümüştür.

Belirli bir çerçevede tutulan körfez savaşı;ABD ve Avrupalı devletlerin fiili ordu ve donanma güçlerinin devreye girmeleriyle,boyut kazanmış ve son tango bu 'sıcak iklim' içinde oynanmak üzeredir.Orta-Doğu statükosu'nun içindeki "denge"nin bozulmasından yana olmayan emperyalizm,meydana gelebilecek hareket ve çelişkilerin oluşması olasılıkları karşısında son derece duyarlı davranmaktadır.Taraflardan birinin kesin yenilgisi yerine,mezvi yenilgi ya da yenilgileri esas

olarak, bunun gerekli araç ve gelişmeleri kontrolü altında bulundurmak eylemlerinden de vazgeçmiyor.Önümüzdeki süreçte bölgede yeni gelişmelere gebe görünmektedir.Hem İran hem de Irak için toplumsal,ulusal,ekonomik,etnik vb... ile dolu çalkantıların olduğu bir gerçek olarak durmaktadır.Bölgede bu gelişmeler içinde Kürt Ulusal Demokratik Hareketi de önemli mevziler elde etmiş ve boyutlanmıştır.

(...)

Gerici Arap rejimleri,İslam Radikalizminden büyük ölçüde etkilenmiş durumdadır.Bu nedenle Irak ile en geniş ittifak içindedirler.ABD ise,bu ittifakın oluşturulmasında önemli rol oynamaktadır.Bu bağlamda,anti-ABD görünümü içinde savaş sürdüren İran,başka bir emperyalist güçle,Japon emperyalistleri ve silah tekelleriyle diyalog ve bağlantı içindedir.

Sovyetler kah tarafsız bir politika izler görünmekte,kah Irak için yer almaktadır.Çin ise,açık biçimde İran'dan yanadır.

Bütün bu taraf olmalar,büyük devletlerin kendi stratejik hedefleri doğrultusunda,bölgenin,bölgedeki halkların,emekçilerin yararları için değildir.Yani,savaş her ne kadar Irak ve İran arasında görünsede,bölge dışındaki güçlerin aralarındaki bir savaştır.Orta-Doğu yeni paylaşımlara ve nüfuz alanlarına ayrılmak istenmektedir.

İran'ın başarıya ulaşması korkulu bir düş gibi durmaktadır Bu iki güç bazı nüansları saymazsak,hemen hemen uyum içindedirler.Ekim/87'de ABD'nin Körfeze asker göndermesi Sovyetlerin tepkisine neden olmuştur.Bu aşamada Sovyetler İran ile dirsek temasına girmiştir.Bu dirsek teması ABD'nin Körfezdeki etkinliğine karşı bir tedbir olarak ele alınmalıdır.İran'ın savaşı kazanması ABD açısından petrol çıkarılarının tehlikeye girmesi demektir ve ayrıca ittifakçısı gerici arap rejimlerinin de durumlarının zorlaşması anlamına gelmektedir.İran'ın kazanması Sovyetler açısından da anti-komünist Şii Devrimi'nin bölgeye yayılması olgusu ile özdeş tutulmaktadır Körfezde emperyalistler büyük bir açmazın içindedirler,ancak

bu açmazın içine Sovyetlerin de girmesi ilginçtir. Bugün SBKP ulusal sosyalizm'in uygulanması ve kendi çıkarlarının korunması yönünde bir politika izlemekte ve bundan asla taviz vermeyerek, ayrıca, bu politikasını rasyonelleştirmektedir. Sovyetler tarafından Körfezde sosyalist bir dış politika uygulanmadığını söylemek yanlış olmasa gerek.

Bir başka açıdan soruna bakarsak; ABD kesin olarak İran'a Sovyetlerden gelecek muhtemel bir saldırıyı ve müdahaleyi kendi çıkarları açısından tehlikeli olarak görmektedir. Bu bağlamda İran'ın kesin bir yenilgiye uğramasını da istemektedir. İran'a silah sevkiyatını da bu açıdan değerlendirmek gerekiyor. Ayrıca, ABD İran'da fanatik olmayan bir yönetimin işbaşına gelmesini de tercih etmektedir. İki taraftan birinin kesin yenilgisini istemedikleri için de savaş, bunca yıldır sürmektedir. Amaç, dengelerin var olan konum ile kalmasıdır.

Sovyetlerin Irak'a askeri araç ve gereç verdiğini de basından izliyoruz. Sovyetler açısından güney sınırlarında ciddi bir tehdit oluşturan Şii iktidarı, Irak lehine bir tercihi getirmektedir. Bu tercih bir "tedbir unsuru" olarak değerlendiriliyor. Orta-Doğu konjonktürü içinde pragmatizmle yüklü olan bu politika devrimci bir politika değildir. Buna bağlı olarak, İran ve Irak sömürgeci devletlerine karşı Güney ve Doğu Kürdistan'da Kürt halkının mücadelesi Sovyetler için bir anlam ifade etmemektedir. Ne yazık ki, bu yapı, bölgedeki hareketlerin İran ya da Irak'dan birine "dayanmalarını" getirmektedir. Sovyetlerin oluşturulan bu politikada etkin bir güç olduğunu ve kitlelerin sosyalizme karşı şartlandırılmalarını getirdiğini de unutmamak gerekir.

ABD ve SSCB için bir tehlike oluşturan İran'a bu iki gücün birlikte ya da ayrı ayrı müdahaleleri de bir olasılık olarak düşünülebilir, ancak, bu konuda henüz ufukta görünen bir belirti yoktur. Çünkü, Körfezdeki oluşturulan politikalar her iki güç tarafından farklı rotalara yönlendirilmiş durumdadır. Ayrıca, böyle bir müdahale bu iki gücü karşı karşıya da getirebilir. Ve devre dışında tutulmaktadır.

Türkiye de Körfez savaşında son tango'nun dışında değildir. Tersine içindedir ve başrollerdedir. Her an fırsat kollamaktadır. Çünkü, bölgede yayılması ve etkinlik kurması son tango'nun içinde olmakla mümkündür. Emperyalist devletler, gerici Arap rejimleri, İsrail ile Türkiye askeri ve siyasi bir koordinasyon içindedirler. Türkiye, son tango ile, gelişmeleri kapitalist sistem lehine çevirmek, Orta-Doğu'daki gerici blok yönünde bir akışa sokma görevi ile gerekli çalışmaları önüne koymuştur. Türkiye açısından durum çok özgündür. Örneğin gerici ve militarist Saddam rejiminin devrilmesi demek, petrol boru hatı'nın elden çıkması demektir. Türk ekonomisinin büyük darbe yemesi demektir. Bundan daha tehlikelisi ise, altını çizerek belirtelim, Güney Kürdistan'daki Kürt hareketinin başarıya ulaşması ve Türkiye'yi sınırlardan tehdit eder duruma geçmesi demektir. Kerkük'e müdahalenin maddi zemini de bu şekilde ortadan kalkacaktır. Onun için gerici rejimleri var gücü ile, ama bazen çaktırmadan destekleyen bir Türkiye somut olarak ortadadır. Ayrıca, bölgede egemenlik kurmuş ve yayılmacı bir Türk gücü ile emperyalistlerin hedefleriyle çakışmaktadır. Bölgeye ilişkin askeri ve siyasi müdahalenin koşullarının 1980'den bu yana Kuzey Kürdistan'da oluşturulmaya çalışıldığı gerçeği artık bir sır değildir. Olası bir "Sovyet müdahalesi"-ne karşı da Kuzey Kürdistan ABD Çevik Kuvveti'nin bir us alanı (esasen Körfez'in denetimi söz konusudur), daha geniş boyutları ile bir savaş alanı olacaktır. (...) Aslıolan emperyalizmin bölge düzlemindeki hesapları ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketidir. Emperyalist sisteme her şeyi ile bağlı ve bağımlı olan ve alt-emperyalist bir birim fonksiyonu ile gerekli rolü oynayan Türkiye, ülkemiz kurtuluş hareketini hedeflemiştir..

Sömürgeci güçlerin askeri inşa faaliyetleri çok geniş biçimde devam etmektedir ve ülkemiz dinamiklerini koordineli olarak parçalamaya yöneliktir. Pentagon ve Türk Genel Kurmayı'nda arşivlerde gizli planlar yatmaktadır. Nereden bakılırsa bakılsın, sorun, çok yönlü ve geniş boyutlardadır..

Bölgede statüko'nun değişmesi bütünsellik göstermekte, siya-

sal.ekonomik,askeri,jeopolitik,toplumsal vb..değişmeleri doğuracak tüm unsurları içinde taşımaktadır.Genel olarak bölgeye müdahale,Türkiye'nin askeri üslerinin kullanımını gündeme getirmektedir.Prinçlik Üs'sünün yeni teknik donanım ile güçlendirilmesi,Orta-Doğu ve Körfez'e dönük bir hale getirilmesi bunun açık kanıtlarından sadece biridir.(...)

Sovyetler Birliği'nin sosyalist bir güç olarak,bölgede emperyalist-sömürgeci imhaya karşı direkt olarak tavır alması ise uzak bir ihtimaldir.Ancak "bekle gör" politikasıyla,bölgede ABD ve müttefiklerinin yıpranmasını bekleyecek,kamu-oyunun büyüyen tepkisini kullanmakla yetinecektir.Uzak olan başka bir olasılık da,son aşamada Sovyetler,Kuzey Iran'dan Körfez'e doğru sarkarak,petrol bölgelerini denetim ve kontrol altında tutma planını uygulayacaktır.Bu olgu,Orta-Doğu'da yeni statükoların oluşması sürecinde önemli bir faktör olarak değerlendirilebilir.

(...)

Daha açık olarak söylersek,YALTA ve POSTDAM'da dünya "denge"sini belirleyen ABD ve Sovyetlerin,Orta-Doğu sorununda anlaşabilmeleri herşeye rağmen mümkün görünmektedir.Bu,çözüm-süzlüğün kendisini kesin boyutlarda ve tehlikeli olarak dayattığı bir ortamda alternatif olarak değerlendirilebilir.Çünkü,bölge büyük önem arz etmektedir,ABD ve Sovyetler bugün yüksek seviyede silahsızlanma görüşmelerinde önemli mesafeler katetmişlerdir.Ama,sorun buralara varmadan,değişik araçlar,diyonlar,ara çözümler,çeşitli güç dengeleri gündemden eksik olmayacaktır.

Ülkemiz Kürdistan.Orta-Doğu kaosu içinde,sömürgeci devletlerin ve yandaşlarının satranç tahtası olmaya devam edecektir.Peki,sömürgecilere ve onların açık ya da kapalı yandaşlarına karşı,şu ya da bu biçimde mücadele içinde olan Kürt halkı ve devrimcileri bu kaosu nasıl aşabilecekler?Başka bir deyişle ülkemizin askeri işgalden arındırılmasının ön ve temel koşulu nedir?Bunlara ayrıntılı cevap vermek bu yazının boyutunun aşacaktır.Ancak,temel ve ön koşul olarak ülkenin

bütün siyasal ve ulusal güçlerinin tek bir merkezi örgüt altında birleştirilmeleri eyleminin zorunluluğu belirlenebilir.Ulusal kurtuluş cephesi olarak ifadesini bulacak olan bu olgu üzerinde ısrarla durmalıyız.

Hedeflerimiz bellidir.Bölgesel düzeyde ortaya çıkması muhtemel olaylar karşısında hedefleri şaşırmmamak gerekir.ABD'nin Iran'a ya da Körfez'e çok daha geniş boyutlu bir müdahalesi,ülkemize ilişkin stratejik hedeflerde bir değişiklik doğurmaz.Ancak,taktik sorunlarda bazı değişiklikleri gündeme getirebilir.Bu nedenle,ülkedeki siyasi mücadele gücünün ve Peşmerge Kuvvetlerinin saldırılara karşı aktif hale getirilip,alternatif bir düzey oluşturmak,ülkenin genel stratejisini öne çıkarmak zorunlu ve temel bir görev olarak durmaktadır.

(...)

(*) Bu yazı, Metris Cezaevinden arkadaşlarımız tarafından yazılıp gönderilen, Ekim/87 tarihli metinden özetlenip uyarlanmıştır.

*

bir cevap-bir mektup

YENİ DEMOKRASİ
Dergisi
Yazışleri Müdürlüğüne

Derginizin 11.sayısınının 43.sahifesinde yayınlanan "Bir'eycilik 'tek' yanlılık ya da İnkarcılık/Resmî Tarih" adlı yazıyı okudum.Adını ettiğim yazı,olumlu bir değerlendirme gibi görünmesine rağmen,bazı gerçekleri çarpıtıcı ve kulaktan dolma bilgileri aktarıcıdır.Okuyucuya yanlış ve gerçek olmayan bilgileri taşıması açısından da değerlendirildiğinde,büyük sorumluluklar gerektirmektedir.İşte,bu sorumluluğunuz gereği bu yazımı umarım yayınlarsınız.

Derginizdeki yazı,Rızgari Davasından yargılanan insanları znan altında bırakmaktadır. "Görüşe çıkarlarken çirilçiplak soyunarak makat kontrolü yaptırıldıklarını" yazmışsınız.Ayrıca, "Devrimci onuru düşmana çiğneten Rızgari,Eylem Birliği, Bolşevik,Kurtuluş..." diye belirleme yapmışsınız.Ben,o günlerdeki Cezaevleri Politikasını,Uygulamaları,işkenceleri ve bunların siyasal içeriklerini tartışmayacağım.Umarım,grup çıkəri dışında geçmişe ciddi biçimde ele almak mümkün olacaktır.Ki,belli sonuçlara ulaşabilelim.Kişisel bazı "kahrmanlıkların" gruplara sağlayacağı çıkarlar açısından değil, genel Devrimci Mücadelenin menfaatleri açısından sorunlara bakmaya ve geçmişteki yanlışları tekrarlamaya fırsat bırakmamalıyız.Ancak,şunu belirteyim ki,ben de Rızgari Davasından yargıldım.Yaklaşık 3,5 yıl cezaevinde kaldım.Bunun 18 aylık zamanı Sağmacılarda hücrede geçti.Tanıyanlar bilirler.0.0. dışında -herkes gibi- Metris ve Sağmacılarda geneli kapsayan bütün kitlesel eylemlere biz de grup olarak katıldık.Sloganlarımızı attık,işkence ve dayığa karşı direndik.Hiçbir zaman makat kontrolü,önümüzü ilikleme vb.. yaptırımlara uymadık.Devrimci onurumuzdan taviz vermedik.işkence nesnel bir olaydı,buna karşı konulan eylemlerin doğru ya da yanlışlığı da tartışılır.Direnmelerin görece özerk yanları da vardı.Şimdi bazı gruplara ve kişilere özel olarak paye çıkarmak hiçbir şeyi kurtarmaz.Karşılıklı suçlama ve savunma,burjuvazi önünde bir "günah çıkarma" olur.hatta,onlarca askerın zorla,saldırarak elbiselerimizi yırtıp çıkardıklarını da belirteyim.Bu tür saldırılarda cezaevinin genelinde "insanlık onuru işkenceyi yenecek" ve "işkence yapmak şerefsizliktir" sloganlarını da her defasında attık.Ve bu davranışımızdan dolayı da "azılı" tutuklular arasına girdik.Her grup gibi bazı unsurlar slogan atmıyordu,ben bunu da kınamıyorum.Diğer gruplar da kınamamalıdır!Bir grubu,kulaktan dolma bilgilerle zan altına almak doğru değildir.Umarım bu yanlış düzeltilsiniz.Hele hele bugünlerde en geniş zeminde ittifaklar için siyasetler arasındaki ilişki ve bağlantılar, durumun ciddiyetini daha da önemli hale getirmektedir.Rızgari'nin bu aşamada kullandığı dil de bunun gereğidir.

TTE(Tek Tip Elbise) giymeye gelince,bunu diğer gruplar gibi siz de giydiniz.Hem de "Sağmacılarda Tek Tip Elbise" ile ilgili yayınladığınız "TTE"yi giymek düşmana beyaz bayrak sallamaktır" demenize rağmen giydiniz.Evet TKP/ML'li arkadaşların giydikleri de TTE'ydi.Ve o elbiseler özel olarak İngiliz Kumaşından yapılmış elbiseler değildi.

Unutulmamalıdır ki,bireysel davranışlardan dolayı bir grubu,bir örgütü suçlamak ve o örgütün adını vermek,karalamak yanlıştır.İlişkileri kırıcı,ittifakları parçalayıcıdır.Bugün gelinen yerde örgütlerarası ilişkiler daha dikkatli davranmayı gerektirmektedir.Örneğin;aynı yöntemle ünlü itirafçı A.Haydar'dan dolayı TKP/ML'ye "çözüldü", "Direnmedi" ya da "düşmana teslim oldu" diye bir değerlendirme yapsak doğru olur mu?

Sonuç olarak;

Siyasetimizin tüm sorunlarda olduğu gibi cezaevleri ile ilgili sorunlarda da grup çıkarlarımız dışında genel ve nesnel değerlendirmeler yapacağını biliyorum.Şurada şu kadarını belirteyim:12 Eylül Barbarlığı ve vahşeti karşısında zıندانlara doldurulmuş binlerce devrimcinin şu ya da bu biçimde direnmelerinin en önemli alanları olan cezaevleri geleceğe önemli dersler çıkardı.Deneyler bıraktı.Ya da biz bunu böyle değerlendiriyoruz.Biz,bu deneylerden yararlanmak ve bunları yaşadığımız topluma ve mücadeleye maledici bir biçime dönüştürmek,gelenek haline getirmeliyiz.Grupların fanatik yapılarında sağını solunu biçerek,zorla "payeler" çıkarmamalıyız.

Söylenecek çok şey var.Bütün yaşantımızı siyasetimize en geniş biçimde rapor olarak sunduk.Bunları nasıl değerlendireceğini şu anda bilemeyiz.Ancak,yayın zorluğu nedeniyle burada da Metristeki değerlendirmeye girmedik.Ama,bu yapılabaktir.Mutlaka yapılacaktır.

Gönderdiğim bu kısa açıklamayı aynen yayınlanmanız dileğiyle,tüm YENİ DEMOKRASİ çalışanlarına başarı dileklerimi iletirim.

1 Ağustos 1988

.....
(imza)

Not:Bu yazının bir suretini de KÜRDİSTAN PRESS'e gönderdim. Çoğaltarak cezaevlerine de yollayacağım.

ÇAĞRI

İran ve Irak sömürgeci devletleri arasında yıllardır süren kanlı savaş,emperyalist çıkarları tehdit eden boyutlara geldi,dayandı.Dünya petrol ihtiyacının büyük bölümünü karşılayan körfez sorun olmaya başladı!Görünürde ise, taraf olarak "savaştan iki devlet" (İran ve Irak) ateşkes'e zorlandılar. "Barışçıl" çabalarla Orta-Doğu'ya "sükunet" getiriliyor! "İnsancıl çabalar" sonuç verdi(!) ve sanki emperyalistlerin haberleri olmadan İran ile Irak yıllardır kendi aralarında savaşıp durmuşlar... Oysa,yalnız ABD'nin Körfezden sağladığı petrol kendi iç tüketiminin %29'u gibi bir yükün tutmaktadır...

İrak devleti, çıkarlar gereği "anti-emperyalist" olmaktan tüm "ilerici" dünyanın ve aynı zamanda da emperyalistler ve Arap Şeyhleri'nin tam desteği ile yıllardır İran önünde dayandı.Bu faksız savaş,İran,İrak ve Kürt halklarını kan ve zulme boğdu,yedi-bitirdi.Binlerce ölü ve sakat bıraktı.Hiçbirşey olmamış gibi,her yanı ile kana bulaşmış ve Halepçe Katili Saddam,savaş sahnesinden "kahraman bir imparator" gibi çekildi... Barış ve kardeşlik nutukları ile şimdi Orta-Doğu'ya 2^e ülke asker gönderecek,birçok devlet ise gözlemleri heyetlerini göndermeye başladılar bile...

Savaş biter mi?HAYIR.Çünkü,savaş,emperyalistlerin çıkarlarının ve savaş teknolojilerinin bir gereğidir.Şimdi yapılan sadece,savaşın bazı çıkarlar gereği biçim değiştirmesidir. Hesaplar ve kitaplar kimin için,kimin lehine düşüncecek,bunu hep birlikte göreceğiz.. Bizi ilgilendiren yanı ise,Kürdistan'dır.Ateşkes'e rağmen,İrak Kürdistan'a saldırıya geçti.6 gündür aralıksız Güney Kürdistan'ı top ve bomba saldırılarına tutan Irak,90 bin kişilik büyük bir kuvvetle Kürdistan'a yüklendi.. Savaşın psikolojik stresini daha atlatmadan bu yapılan baskın,Orta-Doğu'daki "barış"ın boyutlarını göstermektedir!Tüm yerleşim birimleri,köyler,kasabalar bombalanmaktadır.Sınır bölgelerinden yangınlar seyredilmektedir.Binlerce insan,kadın ve çocuk İran-Türkiye sınırına sığınmış durumda.30 bin kadar Kuzey Kürdistan'a (Türkiye kısmı) geçerek akraba ve tanıdıklarına sığınmaya başladılar.Diğerleri sınırda beklemektedirler..

Peşmerge tüm saldırıları karşılamakta ve savaşa devam etmektedir.

Orta-Doğu'da "barışı" kutlayan dünya kamuoyu,çağın bu en büyük katliamı karşısında suskun.

Kürdistan,1975 yılındaki gibi bir durumla karşı karşıya bırakılmıştır.Her yandan kuşatılmış ve tecrit edilmiştir.Sorun vahim ve zordur.Kan ve zulüm her yanımızı sarmış durumdadır.Her yanı ile kana bulaşmış Irak sömürgecileri Türk sömürgecilerinin de desteği ile bölgeyi hallaç pamuğu gibi ataktadırlar.İmha eylemlerini sürdürmektedirler.İran sömürgecileri ise,kendi çıkarlarına uygun kısmi desteklerini tamamen geri çekmişlerdir.

Peşmerge dişle tırnakla yarattığı tüm mevzilerin kronmasına çabalamaktadır.İrak sömürgecilerinin elinde en önemli tehdit aracı olan sivil mevzilerin,köylerin,yerleşim birimlerinin bçsaltılmasına çalışmaktadır.Halk kimyasal silahlardan kaçarak yer aramaktadır,koronaklı yerlere ve bölgelere çekilmektedir.

Sömürgeci devletler,her zaman olduğu gibi kendi kuralarındaki çelişkileri erteleyerek,bütün güçleri ile Kürdistan'a

yüklenmişlerdir.Kimyasal silahlar,bombalar ve vahşice saldırılarla imha eylemi sürmektedir.Binlerce insan perişan haldedir.Demokrasi ve sosyalizm adına mücadele ettiklerini iddia edenler,toplumsal muhalefetin bilinçli ve ısrarlı yapısı karşısında sessizce ve "barışçıl" olarak seyre dalmışlardır.Kürdistan sorununu siyasal olarak kullanılan,bir araç seçerler ve pazarlayanlar,ağızlarına sakız edenlerden çit çıkmaktadır.Ve Türkiye'nin Kürdistan'la ilgili programı da açık seçik belli olmuştur.Oyun bozulmuştur.Ateşkesi ısrarla istemenin nedeni anlaşılmıştır.

Eğer ateşkesilsin,savaş olmasın deniliyorsa,barış gelsin deniliyorsa,Kürdistan sorununda bir artniyet yoksa,bu katliama neden sessiz kalınıyor?Eğer Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi destekleniyorsa ve programlanıyorsa bu katliama neden göz kırpılıyor.Evet,Kürdistan sorunu Orta-Doğu'da önemli bir olgudur ve değişecek dengeler içinde emperyalistlerin çıkarlarına zarar verecektir.Emperyalist ve sömürgecilerin izin ve icazetleri içinde ve danışıklı olarak dövüşenler deşifre olacaklardır.Kapalı kapılar ardında ve istihbaratların karargahlarında yapılan hesaplar gün ışığına çıkacaktır...

İnsanlık aleminin şerefli bir üyesi olmak ve özgürlüğü ile ülkesinin bağımsızlığı uğruna yıllardır vuruşan Kürt halkı'nın imhasını Orta-Doğu "barışı"nın karşısına koymak nasıl bir anlayıştır?Varsın Avrupa'nın göbeğinde insan hakları adına hayvanlar korunsun?Varsın Yüce Komünizm adına emperyalist-sömürgecilerin çıkarlarına insan hakları HİBE edilsin?Varsın sosyalizm Ulusal Kurtuluş Mücadelelerinin değil,dünya dengesinin dostu kılınsın!Ama,Kürt halkı boyun eğmeyecektir.Mutlaka zafere ulaşacaktır.Zaferle birlikte çıkarlar da bizden yana dönecektir.. Biz,bu günleri unutmayacağız...

Eğer,dünyanın gözünün içine baka baka,çocuklarımız,kadınlarımız ve savaşçılarımız katlediliyorlarsa,buna sessiz kalmak en büyük insanlık suçudur ve tarihe de kara bir leke olarak geçecektir.Ama,geçmişlerinde bunun gibi binlerce olay olan ve tarihten hiç utanmayanlar için şimdilik sorun yok!

İLERİCİLER,DEVİRCİLER,DEMOKRATLAR,

Irak sömürgecilerinin,Baas Cuntası'nın cellatlarının Kürt halkına,Kürdistanlılara karşı giriştikleri imha eylemini kınayınız.Bu mücadelede Kürt halkını ve Kürdistanlıları yalnız bırakmayınız.Devam eden jenosid ve zulüm karşısında suskun kalmayınız.Protestolarınızı yükseltiniz.Kürt halkı ve Kürdistan uluslararası destek ve dayanışmaya her zamankinden daha çok ihtiyaç duymaktadır.

HİÇBİR SALDIRI VE SÖMÜRGEÇİ EYLEM KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELESİNİ DURDURAMAZ.

SÖMÜRGEÇİ ORDULAR,KÜRDİSTAN'DAN DEFOLUN!

YAŞASIN HALKİMİZİN ÖZGÜRLÜK ve ÜLKEMİZİN BAĞIMSIZLIK MÜCADELESİ!

10 Ağustos 1988

Rızgari
Rêxistina Rızgariya Kurdistan

DIYARBAKIR
H A P İ S H A N E
R A P O R U

C i l t 1 2. B A S K I

Dizgi - Baskı
rızzari

basın/yayın merkezi

1.basım Şubat/1988
2.basım Temmuz/1988

İ Ç İ N D E K İ L E R :

Sunuş
Giriş

1. B Ö L Ü M

A-Kürdistan O l g u s u
B-Soruşturmalar (Polis ve MIT),Devletin Siyasal tavrı

2.B Ö L Ü M

Türk Devletinin c e z a s i y a s e t i,Kürdistan'da uygula-
lamalar.

3. B Ö L Ü M

H a p i s h a n e l e r (Sorgulama-Mahkeme-Cezaevi üçgeni-
nin Oluşması/Uygulamalar)

A-Gözetli
B-Hapishaneler (Askeri Ceza ve Tutukevleri)
C-1 Nolu Diyarbakır Ceza ve Tutukevi

4. B Ö L Ü M

2 Nolu Sıkıyönetim Askeri Tutukevi

5. B Ö L Ü M

A-Diyarbakır Zindanında Tutuklunun Koşuş İçi Yaşamı
Sorgulamalar ve İhbarcılarının Durumu Belli ve Özel Değerlen-
dirilmesi.

A Ç I K L A M A L A R

DIYARBAKIR HAPİSHANE RAPORU 2.CİLT YAKINDA ÇIKIYOR

www.arsivakurdi.org

K. ... para
ile s... lamaz.
Dagitilamaz.

www.arsivakurdi.org